

DEN TYSKA VERBKONSTRUKTIONEN *BLEIBEN ZU* + INFINITIV OCH DESS
SVENSKA MOTSVARIGHETER
EN EUROPAPARL-KORPUS-BASERAD KONTRASTIV UNDERSÖKNING

Satu Puurunen

Pro gradu-avhandling i svenska språket
Institutionen för språk
Jyväskylä universitet
Våren 2012

TIIVISTELMÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

HUMANISTINEN TIEDEKUNTA	Kielten laitos
Tekijä: Puurunen Satu	
Otsake: Den tyska verbkonstruktionen <i>bleiben zu</i> + infinitiv och dess svenska motsvarigheter – En Europarl-korpus-baserad kontrastiv undersökning	
Aine: ruotsin kieli	Pro gradu -tutkielma
Vuosi: 2012	Sivumäärä: 92
<p>Tämän pro gradu -tutkielman tarkoitus oli selvittää saksan kielen rakenteen <i>bleiben + zu + infinitiivi</i> ruotsinkielisiä vastineita. Halusin ottaa selvää, mitkä seikat ensisijaisesti vaikuttavat ruotsinkielisen ilmauksen valintaan. Lisäksi tutkin, mitä pääverbiä rakenteen yhteydessä sekä ruotsinkielisissä vastineissa käytetään. Lopulta analysoin, mitkä ruotsin kielen ilmaisut voidaan tulkita olevan merkitykseltään ekvivalentteja saksan kielen rakenteen kanssa.</p> <p>Aineistonani toimi netistä löytyvän laajan OPUS-korpuksen osakorpus, Europarl3, jonka avulla on mahdollista etsiä eri kielillä samansisältöisiä tekstikatkelmia. Koska tutkimus on kontrastiivinen, sen teoreettinen pohja muodostui kontrastiivisesta lingvistiikasta. Korpuksesta löytyneiden ilmausten analyysin viitekehystenä oli fraseologia.</p> <p>Analyysissä kävi ilmi, että pääasiallinen ruotsinkielisen ilmauksen valintaan vaikuttanut tekijä oli saksan kielen rakenteen yhteydessä käytetty subjekti, jonka perusteella aineisto jaoteltiin kolmeen eri ryhmään. Itse ilmauksissa ei ollut paljon variaatiota: suurin osa ilmauksista oli kirjoitettu preesensissä ja indikatiivissa. Myös ilmauksissa käytettyjen pääverbien kirjo oli melko suppea. Ryhmässä 1, jossa subjektina oli että-lause, ekvivalentteja ilmauksia löytyi kolmelle saksan ilmaukselle: <i>es bleibt zu hoffen</i> sekä <i>man kan hoppas</i> ja <i>man måste hoppas</i> ovat keskenään ekvivalentteja. Samat modaaliverbirakenteet ovat ekvivalentteja myös ilmauksen <i>es bleibt zu wünschen</i> kanssa. Lisäksi <i>es bleibt festzustellen</i> sai ekvivalentit ilmaukset <i>kan det konstateras</i> ja <i>kan man konstatera</i>. Ryhmissä 2 ja 3, joissa subjektina olivat epäsuora kysymyslause sekä jokin muu subjekti, ei ekvivalentteja pareja löytynyt.</p> <p>Tulosten perusteella vaikuttaisi siltä, että <i>bleiben + zu</i> -rakennetta käytetään varsin yksipuolisesti. Lisäksi tutkimuksessa löytyi ekvivalentteja ilmauksia melko vähän, mikä viittaa siihen, ettei <i>bleiben + zu</i> -rakenteen fraseologinen merkitys ole yleisesti tunnettu. Tämä ja rakenteesta löytyvän teoreettisen tiedon vähyys kertovat lisätutkimuksen tarpeesta.</p>	
Avainsanat: <i>bleiben+zu</i> , kontrastiv analys, kontrastiv lingvistik, fraseologi, fast fras, ekvivalens	
Kirjasto/Säilytyspaikka: Kielten laitos	
Muita tietoja: Saksan kielen ja kulttuurin sivututkielma	

INNEHÅLL

1. INLEDNING	4
2. MATERIAL OCH METOD	6
2.1. Syftet med arbetet	6
2.2. Metoder i språkvetenskap	7
3. KORPUS	8
3.1. Vad är en korpus?	8
3.2. Korpusens roll	10
3.3. Parallell korpus	10
3.4. OPUS-Korpus och Europarl3	11
4. BLEIBEN+ZU+INFINITIV	13
5. KONTRASTIV LINGVISTIK	17
5.1. Vad är kontrastiv lingvistik?	17
5.2. Kontrastiv lingvistik: Hur har man kommit dit, där man är nu?	19
5.3. Mot själva analysen	21
5.4. Ekvivalens	22
5.5. Tertium comparationis	23
6. FRASEOLOGI	25
6.1. Terminologi och tidigare undersökningar	25
6.2. Kontrastiv fraseologi	27
6.3. Väsentliga karaktärsdrag av en fast fras	29
6.3.1. Polylexikalitet	29
6.3.2. Fasthet	29
6.3.2.1. Psykolingvistisk fasthet	30
6.3.2.2. Strukturell fasthet	30
6.3.2.3. Pragmatisk fasthet	32
6.3.3. Idiomaticitet	33
6.3.3.2. Arter av idiomaticitet	33
6.3.3.3. Grad av idiomaticitet	34
6.3.4. Motivation	35
7. ANALYS	36
7.1. Meningar med en <i>dass</i> -sats som subjekt	38
7.2. Meningar med en indirekt frågesats som subjekt	46
7.3. Meningar med något annat subjekt	49
8. SAMMANFATTANDE DISKUSSION	51
LITTERATUR	55
BILAGA	58

1. INLEDNING

De flesta av oss tycker troligen att vi lever i en värld eller åtminstone i Europa, där vi i stor mån har samma värden, känner till samma företeelser och håller på att bli allt mer internationella. Därför skulle man kanske kunna tro att våra språk också fungerar på samma sätt: vi har likadana strukturer och ord som betyder samma sak i en viss kontext. Det är dock inte sant. När man börjar jämföra olika språk, stöter man förr eller senare på innehåll och begrepp på det ena språket som uttrycks på ett mycket annorlunda sätt på det andra språket.

Den föreliggande pro gradu-avhandlingen ska vara min pro gradu-avhandling i svenska samt en bi-avhandling i tyska språket. Avhandlingen ska handla om hur den tyska konstruktionen *bleiben + zu* med infinitiv uttrycks i svenskan, i svenska och tyska texter med samma sakinnehåll. Som primärmaterial använder jag en delkorpus av den mer omfattande OPUS-korpusen. Mer detaljerat redogör jag för hur undersökning utförs i kapitel 2 och därefter riktar jag fokus på korpusar i allmänhet och OPUS-korpusen i kapitel 3.

Det finns ingen enskild motsvarande konstruktion i svenskan och därför är det enligt min åsikt intressant att få veta, hur en svensk uttrycker sig i sådana situationer och om satsens grammatiska och semantiska egenskaper påverkar skribentens val av uttrycket. Det har dock knappast skrivits något om konstruktionen *bleiben + zu + infinitiv* i olika slags grammatikböcker och böcker som handlar om passiv, och därför är det viktigt att granska den här företeelsen lite djupare. Teoretisk information som finns om konstruktionen *bleiben+zu* presenterar jag emellertid i kapitel 4. Jag har inte funnit en motsvarande undersökning ännu och därför är det också viktigt att en sådan här undersökning görs. Den teoretiska referensramen för undersökningen utgör kontrastiv lingvistik som jag redogör för i kapitel 5.

Själva analysen baserar sig på fraseologi, vars viktigaste principer och terminologi jag tar upp i kapitel 6. Med hjälp av resultaten av denna undersökning kan säkert många översättningsproblem lösas. Dessutom kan en undersökning av detta slag hjälpa en skribent som översätter eller skriver något på svenska att få variation i uttryck och konstruktioner i sin text. Det är också möjligt att jag någon gång ska

arbetsom lärare i båda språken och det är intressant att jämföra språken på det här sättet, och kanske kan jag till och med ta nytta av den här undersökningen i framtiden. Om resultaten av den här undersökningen kan man naturligtvis läsa i analysdelen (kapitel 7) samt i sammanfattande diskussion (kapitel 8).

2. MATERIAL OCH METOD

2.1. Syftet med arbetet

Vid den kontrastiva analysen behövs data från de två språk som jämförs. Beskrivningen kan basera sig antingen på en korpus eller på infödda talares intuitioner. Den tredje möjligheten är en kombinerad korpus- och intuitionsundersökning. (Muittari 1987, 73.) I min undersökning använder jag som forskningsmaterial en språkkorpus på nätet där man får tag i texter på olika språk som har samma sakinnehåll och några som är översättningar från ett språk till ett annat. Jag begränsar mitt material så att jag bara använder en delkorpus av OPUS-korpusen, europarl3. Med själva materialet har jag arbetat på det sättet att jag har kopierat satserna från korpusen och därefter delat in dem i olika grupper beroende på vilket subjekt som finns i det tyska uttrycket. Materialet ska jag undersöka både kvantitativt och kvalitativt. För det första intresserar jag mig för vilken faktor/vilka faktorer i de tyska meningarna som påverkar uttryckvalet i svenskan. Utöver variationen i de svenska uttrycken som används undersöker jag också vilka huvudverb som används med den tyska konstruktionen samt i deras motsvarande meningar i svenskan. Vidare vill jag granska, vilka av de tyska och svenska meningarna kan betraktas som betydelsemässigt ekvivalenta.

I korpusen har jag sökt satserna genom att använda följande sökningar: [word="bl.*b.*"] [word=".*zu.*"] och [word=".*zu.*"] [word="bl.*b.*"], dvs. jag har sökt satser i vilka verbet *bleiben* och dess olika former föregår *zu* samt satser, där orden förekommer i den omvända ordningen. Syftet med de här sökningarna har varit att få tag i så många slags former av den här konstruktionen som möjligt, såsom huvud- och bisatser, och både presens- och preteritumformer. Jag är medveten om att jag med mina sökningar inte finner meningar, där det finns ord mellan *bleiben* och *zu*, såsom satser som liknar satser 1-4 som Höhle (1978, 49) ger som exempel. (översättningarna till svenska är mina egna.)

- 1) *jetzt bleibt nur noch dieser Entwurf zu diskutieren.* 'den här planen måste ännu diskuteras'
- 2) *jetzt bleiben nur noch diese Entwürfe zu diskutieren.*
- 3) **weil jetzt nur noch bleibt dieser Entwurf zu diskutieren.*
- 4) *weil jetzt nur noch dieser Entwurf zu diskutieren bleibt.* 'eftersom den här planen ännu måste diskuteras.'

Med hjälp av sökningarna som jag har valt finner jag dock de mest allmänna fallen, vilket för mina behov är tillräckligt mycket. Studiemetoden i det här arbetet är deskriptiv och snarare kvalitativ än kvantitativ. Med hjälp av materialet fann jag 209 tyska meningar med dess svenska motsvarigheter, där *bleiben* föregår *zu*. Sökningarna gav mig också några enskilda meningar, där *zu* föregick *bleiben*, men de var tyvärr så få att de inte var tillräckligt många för att undersökas i detta arbete.

2.2. Metoder i språkvetenskap

I språkvetenskap finns det olika sätt att undersöka lingvistiska frågeställningar empiriskt: man kan göra experiment eller man kan fråga infödda talare av ett visst språk. Förutom dessa finns det dock också ett tredje alternativ. (Scherer 1996, 2.) I det snabbt internationaliserande samhället finns det ett växande krav för multispråklig och interlingvistisk kompetens. Samtidigt har det funnits ett växande intresse för till exempel den kommunikativa aspekten i användandet av ett språk. Med dessa trender har det funnits en växande insikt att interlingvistiska studier inte kan basera sig på bara empirisk evidens, utan de måste grunda sig på naturliga språk. Textkorpusar som kan läsas med hjälp av datorn passar bra på att träffa dessa behov. Genom att erbjuda mycket naturlig diskurs i två eller flera språk, erbjuder de en fruktbar bas för till exempel specifika grammatiska företeelser. (Aijmer & Altenberg 1996, 12.)

3. KORPUS

3.1 Vad är en korpus?

Det har konstaterats att vi kan se olika slags mönster i språk när vi använder korpusar. Dessa mönster är sådana som vi annars inte skulle ha märkt eller sådana som vi bara i förbigående har märkt tidigare. (Johansson 2007, 23.) Johansson (2007, 23) hävdar att det här är sant speciellt när det är fråga om flerspråkliga korpusar. Flerspråkliga korpusar är korpusar som består av texter med samma funktion (Borin 2002, 3). Genom att använda flerspråkliga korpusar kan vi se vilka likheter och olikheter olika språk har eller vilka drag som karakteriserar språk i allmänhet (Johansson 2007, 23).

Om man vill undersöka språkbruk empiriskt, kan man arbeta med hjälp av en stadgad databas, en korpus (Scherer 1996, 3). Det tycks finnas många olika sätt att definiera en korpus, men samtidigt börjar det dock finnas en konsensus om att en korpus är en samling av autentiska texter eller transkriptioner av muntlig data som kan läsas med hjälp av datorn och som har samlats för att representera ett visst språk eller en varietet av ett språk. (Mcenery 2006, 5.) Från denna definition utgår även jag i min undersökning. Texterna i korpusen har medvetet valts och organiserats enligt vissa språkvetenskapliga kriterier (Scherer 1996, 3), såsom olika slags grammatiska drag. Med en text förstås i detta sammanhang inte bara produkter av skriftspråket såsom tidningsartiklar romaner, kokböcker, e-poster, brev eller dagböcker utan också muntliga uttryck, som kan vara b.l.a i form av radiosändningar, telefonsamtal, föredrag eller tal på middagsbordet. Texter, som har samlats i korpus, betecknas som primära data. (Scherer 1996, 3.) Korpusar bildas ofta med ett specifikt användningssyfte och dessa språkvetenskapliga kriterier väljs beroende på användningssyftet (Mcenery 2006, 4).

En korpus erbjuder på det här sättet ett stycke av språk som ska undersökas. Det är nödvändigt att ha en klar vision om man vill undersöka hela språket. (Scherer 1996, 4.) Ett exempel på detta är att ta reda på vilka möjliga uttryck det finns för att uttrycka möjlighet i ett visst språk. Ett annat alternativ är att begränsa sin undersökning till en viss varietet av ett visst språk. Med en varietet förstår man en

viss företeelse av ett språk, som definieras av faktorer som inte är språkliga, såsom tid, rum, talargrupp eller kommunikationssituation. (Scherer 1996, 4.) Som primärdata använder jag i min undersökning en korpus, i vilken texterna är plenarsessioner i europeiska parlament som har satts i en skriftlig form som också har publicerats på nätet. Man kan således säga att jag bara undersöker en varietet av språket, dvs. förvaltningstexter.

Korpusen kan finna skillnader som inte kan upptäckas enbart med hjälp av intuition. Det korpus-baserade synsättet kan erbjuda en lingvist bättre pålitlighet eftersom empirisk data enligt det är viktig, men trots detta inte helt avstår från intuition. Viktigt i användandet av korpusar är att finna en balans mellan användandet av korpusen och intuition.(McEnery 2006, 6.) Varje mening som översätts är säkert översättarens individuella beslut om vilken struktur eller ord som är passande i en viss situation. När man översätter måste man ta hänsyn till många faktorer som påverkar resultatet, såsom syntax och lexikon. Dessutom förändrar själva översättningen språket på grund av till exempel förenkling eller förklaring. Genom att använda stora korpusar kan man emellertid eliminera de spår som en individuell översättare lämnar i språk och på det sättet få pålitlig data om ekvivalenta ord och struktur. (Los Angeles 2008, 124.)

Användandet av två- och flerspråkliga korpusar med varierande texter och ett antal översättare ökar alltså validitet och pålitlighet. Det kan ses som ett systematiskt utnyttjande av tvåspråkig intuition hos översättarna, vilket reflekteras i föreningen av uttryck på olika språk i korpus. Det som är nytt är inte att parallella texter används i språkstudier utan det faktum att flerspråkiga korpusar har sammanställts på ett systematiskt sätt och är utrustade för sökandet och analysering med hjälp av datorn. (Johansson 2007, 27.)

Nuförtiden förekommer korpusar alltså ofta i en elektronisk form. Inte bara är dessa korpusar läsbara på datorn utan de kan också analyseras och bearbetas med hjälp av datorn. (Scherer 1996, 4.) Korpusar används nuförtiden bland annat vid skrivandet av grammatikböcker, ordböcker, i undervisningen av ett främmande språk och i översättning (Scherer 1996, 10).

3.2. Korpusens roll

Under de senaste decennierna har det upplevts ett genombrott i användandet av korpusar i lingvistisk undersökning. De används i mycket olika slags undersökningar, såsom sådana, som har med grammatik, lexikon, diskursanalys, och språkvariation att göra, utvecklingen av exempel-baserade maskinöversättningssystem, språkundervisning, undervisning av översättning, kontrastiv och typologisk lingvistik. (Granger et al. 2003; Borin 2002, 1.) De används både i synkroniska och diakroniska studier och allt mera i interlingvistisk undersökning. (Granger et al. 2003, 33.)

Enligt Aijmer och Altenberg (1996, 12) finns det följande möjligheter som tvåspråkiga korpusar erbjuder. För det första ger de ny inblick i språk som jämförs - inblick som inte nås i enspråkiga korpusar. För det andra kan de användas för många olika kontrastiva syften och öka vår förståelse av språkspecifika, typologiska och kulturella skillnader samt universella drag. Dessutom kastar de ljus över skillnader mellan källtexter och översättningar och infödda och icke-infödda texter. Förutom allt detta kan de också användas för åtskilliga praktiska tillämpningar, t.ex. i lexikografi, språk undervisning och översättning.

3.3. Parallell korpus

I fråga om flerspråkliga korpusar kan man skilja mellan jämförbara korpusar och parallella korpusar (Scherer 1996, 29). Den jämförbara korpusen består av originaltexter, dvs. texter som inte har översatts från ett språk till ett annat, från en viss bransch (Pearson 2003, 16-17). I min undersökning använder jag dock en parallell korpus, i vilken det alltså finns originaltexter och översättningar från dessa till ett eller flera språk (Pearson 2003; Scherer 1996; Teubert 2007). Om det bara finns översättningar som går i en riktning, är korpusen unidirektional, medan korpusar där det finns översättningar i båda riktningarna kallas för bidirektional korpusar (Granger et al. 2002, 18). I min undersökning använder jag en korpus som varken kan kategoriseras som en unidirektional eller bidirektional, eftersom man inte kan veta, vilket språk som har varit källspråket och vilket språk har varit målspråket i ett visst

par av meningar. I några källor kallas parallell korpus för översättningskorpus (eng. translation corpus), men i denna avhandling talar jag bara om parallell korpus.

Salkie (1999) konstaterar att parallella korpusar är en värdefull källa för data och att de har varit en väsentlig orsak för uppblomstringen av kontrastiv lingvistik som har hänt på 1990-talet. Språk har alltså jämförts med hjälp av parallella texter redan länge. (i Johansson 2007, 26.) I dessa kontrastiva studier, såsom i min undersökning, jämfördes strukturer i olika språk. Med multispråkliga korpusar kan vi inte bara undersöka en viss struktur utan också hur den förekommer i autentiska texter (Johansson 2007, 28).

En fördel med parallella korpusar är att det finns texter i dem som har meningen att ha samma betydelse och har samma diskursfunktioner. Dessutom är texter som har valts till korpusen ofta texter som har lockat en stor läsekräts. En nackdel med parallella korpusar är dock att antalet översatta texter ofta är mindre än antalet olika originaltexter. Dessutom kan antalet och typer av texter också variera enligt till vilken riktning de har översatts. (Johansson 2007, 31.) Några genrer kan också vara mycket väl representerade medan andra inte är det (Borin 2002, 5). Dessutom kan textuella val variera beroende på översättaren, dvs. det kan finnas fel i översättningarna (Johansson 2007, 31).

Undersökningar med hjälp av parallellkorpusar har blivit en självständig del av undersökning inom korpuslingvistik. Det organiseras även vetenskapliga träff som koncentrerar sig bara på parallella och jämförande korpusar. (Borin 2002, 1.)

Parallella korpusar är alignerade på det sättet att ett element i ett språk motsvarar ett element i ett annat språk, såsom en mening (Teubert 2007, 74-75).

3.4. OPUS-Korpus och Europarl3

OPUS-korpus är en växande samling av översatta open source- dokument som har samlats från internet och finns på internet i <http://opus.lingfil.uu.se/index.php>. Den har ett speciellt omfattande antal olika språk. I de olika delkorpusarna av OPUS-korpusen finns det förvaltningstexter och texter inom olika teknikbranscher. (Scherer 1996, 29.) Hela korpusen är sats-länkad och det finns lingvistisk mark-upp och andra

mark-upper såsom satsgränser, ordgränser och satsdelar för några språk i korpusen, dock inte för språk som ska undersökas i det här arbetet, svenska och tyska. Många dokument är bara delvis översatta till olika språk, men översättningar till nya språk tilläggs hela tiden. Korpusen fungerar med hjälp av olika slags dataprogram som länkar texterna på olika språk som motsvarar varandra.(Internet2) Användningen av sådana här korpusar passar bra för studier där man utgår från en form eller struktur i språk 1 och ser vilka motsvarigheter den har i språk 2. I mitt arbete använder jag bara en delkorpus av OPUS-korpusen, Europarl3.

I Europarl3 korpus finns det 44 miljoner ord för varje 11 europeiska språk som finns med i korpusen: romanska: (spanska, italienska, franska, portugisiska), germanska: danska, tyska, engelska, svenska, holländska), grekiska och finska. Efter att det 2004 kom nya medlemmar i EU har man börjat tillägga nya språk till korpusen. (Internet 1) Europarl3-korpusen kan betraktas som en specialkorpus, eftersom den inte representerar hela språket, utan undersöker en varietet av språk (Scherer 1996, 28): språket som används i förvaltningstexter. Texterna i korpusen är från plenarsessioner i europeiska parlament som har satts i en skriftlig form och som också har publicerats på nätet. Texterna är från åren 1996-2006. (Internet 1)

Europarl3 korpusen utvecklades ursprungligen för forskning i statistisk maskinöversättning, men den har visat sig också vara nyttig i att lösa många problem som har med naturliga språk att göra. När data samlas skaffar man först data som är i en elektronisk form eller som man först sätter i en elektronisk form. Efter detta letar man efter parallella enheter av text. Nästa steg är att indela texter i meningar så att språken kan jämföras på satsnivå. (Internet1)

Europarl3- korpusen har också några nackdelar. Man kan nämligen inte veta från vilket språk en viss sats har översätts till ett annat. Om det till exempel finns en sats på svenska och på tyska, kan man inte veta, om de är översättningar från ett tredje språk eller kanske en av dem är en översättning från den andra. Dessa brister oaktat är korpusundersökning lämplig för mitt ändamål.

4. BLEIBEN+ZU+INFINITIV

I tyskan finns det ett antal aktiva predikatsstrukturer som används för att ersätta den passiva verbformen. (Brandt 1973). Exempel på konstruktioner av detta slag är *haben + zu + infinitiv*, *sein+zu +infinitiv*, *bleiben + zu + infinitiv* och *stehen + zu+infinitiv* (Jude 1975, 217; Jung 1990; 198, Exempel från Jude, men det sista från Jung, översättningarna till svenska är mina egna)

- 5) *Haben sie viel zu tun?* 'Har ni mycket att göra?'
- 6) *Sie haben Verschwiegenheit zu bewahren.* 'De måste skydda sin hemlighet'
- 7) *Ist noch etwas zu erledigen?* 'Finns det ännu något att göra?'
- 8) *Die Medikamente sind vor Licht zu schützen. Der Erfolg bleibt abzuwarten.*
'Medikamenten måste skyddas från ljuset. Framgången måste ännu förväntas.'
- 9) *Einige Punkte blieben noch zu lösen.* 'Några punkter måste ännu lösas.'
- 10) *Hier steht zu lesen* 'Här finns det (något) att läsa'

De flesta av dessa konstruktioner uttrycker, förutom det passiva synsättet, även modala relationer, dvs. de motsvarar ett modalverb + passiv infinitiv. (Brandt 1973). Sådana här verb kallas därför för modalitetsverb. *Bleiben+zu* har samma semantiska karaktär som *sein+zu*, men *sein+zu* är allmännare (Höhle 1978, 48). I den här strukturen uttrycker båda verben *sein* und *bleiben* att en viss handling måste göras eller kan göras. I fråga om denna konstruktion är de alltså dubbeltydiga och den beträffande handlingen uttrycks som sagt med *zu+infinitiv*. (Engel 1988, 462.) Subjektet i den här konstruktionen betecknar ingen Agens, utan en Patiens. (Helbig et al. 1997, 55).

Några grammatikböcker (Helbig et al. 1997, 55; Durrell 1996) nämner emellertid bara möjligheten att den här konstruktionen uttrycker att någonting måste göras, vilket t.ex. kan ses i exempel som ges. Engel (1988, 478) till exempel konstaterar bara att infinitivfrasen kan ersättas med en finit passivsats och ger därefter följande exempel 11 och 12.

- 11) *Dieses Grundstück bleibt einzusäen*
Es ist weiterhin erforderlich, dass dieses Grundstück eingesäet wird. 'På denna tomt måste sås'
- 12) *Die Gesetzesvorlage bleibt zu diskutieren.*

Es ist weiterhin erforderlich, dass die Gesetzesvorlage diskutiert wird. 'Detta lagförslag måste diskuteras'

På liknande sätt konstaterar Helbig et al. (1997, 55) att *bleiben+zu* med infinitiv kan parafraseras med en passiv med *de. müssen* (sv. *måste*) och ger exempel 13.

13) *Das Resultat bleibt abzuwarten*

Das Resultat muss abgewartet werden. 'Resultatet måste förväntas'

De här rätt ensidiga exemplen har möjligen något att göra med att fast båda två betydelserna möjliga, är betydelsen att något måste göras betydligt allmännare (Leirbukt 2006, 212).

Perfektformen av denna konstruktion förekommer sällan. I sådana fall ska infinitivfrasen inkluderas i satsklammer, såsom i exempel 6. (Engel 1988, 478.) *Bleiben + zu* kann regera åtskilliga verb som betecknar en slumpmässig Handling. För detta finns det ett villkor: Handlingen ska vara begränsad till en bestämd tidpunkt. (Engel 1988, 479.) Den här *bleiben+zu* konstruktionen får man inte blanda med huvud verbet *bleiben* som ser likadant ut, se exempel 15 (Engel 1988, 479).

14) *Die Vorlagen wären zu diskutieren geblieben.* 'Det skulle ha varit nödvändigt att diskutera förslagen'

15) *Sie blieb noch drei Tage in Sorrent.* 'Hon stannade ännu tre dagar i Sorrent'

Det har visat sig vara rätt svårt att finna djupare analyser om den här konstruktionen i åtskilliga grammatikböcker och därför kan bara konstateras att undersökning av detta slag verkligen är viktig. Ett exempel på detta är den respekterade Duden grammatiken (Kunkel-Razum & Münzberg 2006) som behandlar konstruktionen med en enda mening. I allmänhet kan man konstatera att konstruktionen presenteras ytterst knapphändigt. Den enda något djupare analys ges av Höhle.

I fråga om den här passivparafrazen finns det enligt Höhle (1978, 49) uppenbart stränga begränsningar: subjektet (dvs. akkusativobjektet till det aktiva verbet) kan nämligen inte vara slumpmässigt. Konkreta saker som subjekt tycks alltså vara oacceptabla. Som exempel nämner Höhle (1978, 49) de följande. Som jag redan konstaterat om materialet och metoden kan jag inte finna med mina sökningar

meningar såsom 16, 17, och 18 av dessa, eftersom det finns ord mellan verbet *bleiben* och *zu*.

- 16) **weil noch Strassenbäume zu beseitigen bleiben* 'eftersom träden längs gatorna måste skövlas'
 17) **weil diese Anträge auszufüllen bleiben* 'eftersom dessa ansökningar måste fyllas i'
 18) **weil dein Fahrrad zu reparieren bleibt* 'eftersom din cykel måste repareras'
 19) **weil diese Photographien noch zu prüfen bleiben.* 'eftersom dessa foton ännu måste granskas'

Satser med abstrakta saker, speciellt med en sats eller ett abstrakt verb, som subjekt är däremot tydligt acceptabla, till exempel: (Höhle 1978, 49.)

- 20) *weil noch einige Bedenken anzumelden bleiben* 'eftersom några misstankar ännu måste anmälas'
 21) *weil das Ergebnis abzuwarten bleibt* 'eftersom resultatet måste förväntas'
 22) *weil diese Ausführungen zu begründen bleiben* 'eftersom dessa omnämmanden måste motiveras'
 23) *weil zu untersuchen bleibt, ob Karl Recht hat* 'eftersom det måste undersökas, om Karl har rätt'
 24) *weil noch festzustellen bleibt, wie das geschehen konnte* 'eftersom det ännu måste konstateras hur det kunde hända'
 25) *weil einige Probleme zu klären bleiben* 'eftersom det måste finnas några problem att lösa'
 26) *weil da noch etwas kritisch anzumerken bleibt* 'eftersom det ännu finns något kritiskt att anteckna'

Agens som uttrycks med hjälp av prepositionen *von* är i sådana passivsatser inte acceptabel, se exempel 27. Däremot tycks en dativ eller kanske också ett personpronomen med *für* kunna förekomma i den här funktionen, t ex: (Höhle 1978, 49.)

- 27) ** weil das Ergebnis noch von uns abzuwarten bleibt. ** 'eftersom resultatet av oss ännu måste förväntas'.
 28) *weil mir nur noch ein Entwurf zu diskutieren bleibt* 'eftersom det måste finnas en plan att diskutera för mig'.
 29) *weil uns noch einige Theorien zu prüfen bleibe* 'eftersom det ännu måste finnas några teorier att granska för oss'
 30) *für euch bleibt zu untersuchen, ob Karl Recht hat.* 'För oss är det nödvändigt att granska, om Karl har rätt'

Höhle (1978, 50) påpekar emellertid att man ska vara försiktig när man drar slutsatser på basis av sådana här exempel, eftersom slutsatsen mycket ofta är osäker

och det är oklart, vilka faktorer som påverkar den negativt och positivt. I alla fall måste det finnas ett subjekt i en *bleiben*-passiv konstruktion. Passivformer av intransitiva verb såsom följande är onacceptabla.

- 31) * *darüber wird abzustimmen bleiben* 'det ska vara nödvändigt att rösta om det'
- 32) * *darüber bleibt nachzudenken* 'det måste funderas över'
- 33) * *dem Antrag bleibt jetzt nur noch zuzustimmen* 'det måste man nu ännu vara enig om'
- 34) * *daran bleibt festzuhalten* 'det måste förevigas'
- 35) * *davon bleibt auszugehen* 'det måste utgås ifrån'

Det avhängiga verbet tycks regera över subjektet och akkusativobjektet, medan exempel med ett tillagt dativ- eller prepositionobjekt hittills inte har funnits. (Höhle1978, 50.)

5. KONTRASTIV LINGVISTIK

5.1. Vad är kontrastiv lingvistik?

Kontrastiv lingvistik kan definieras som en subdisciplin av lingvistik som har att göra med att jämföra två eller flera språk för att ta reda på både vad vilka gemensamma drag de har och hur de är olika (Fisiak 1981, 1). Kontrastiv lingvistik kallas också till exempel konfrontativ lingvistik, comparative descriptive linguistics och linguistic confrontation (Fisiak 1981, 2). Eftersom namnet kontrastiv lingvistik av traditionella orsaker dock är det mest allmänna och förekommer i de flesta språk (Fisiak 1981, 2), ska jag också använda bara namnet kontrastiv lingvistik i detta arbete. Kontrastiv lingvistik är synkronisk undersökning, dvs. undersökning av nutida språk, i vilken språk, som jämförs, kan vara släkt till varandra eller inte. (Tarvainen 1985, 11).

Den här avhandlingen handlar om en klassisk kontrastiv analys som är ett systematiskt jämförande av två eller flera språk. Syftet med den klassiska kontrastiva analysen är att beskriva skillnader och likheter mellan olika språk (Aijmer & Altenberg 1996, 43). Den klassiska kontrastiva analysen kan också kallas för en interlingvistisk kontrastiv analys. Dessutom kan en intralingvistisk kontrastiv analys göras. I den intralingvistiska analysen jämför man likheter och olikheter i ett visst språk (Trager i Fisiak 1980, 216-217), till exempel språk hos en infödd och en icke-infödd talare i samma slags situation. Både interlingvistisk och intralingvistisk kontrastiv analys kan vara diakron eller synkron (Trager i Fisiak 1980, 216-217).

Den kontrastiva analysen kan koncentrera sig på språk generellt eller såsom denna undersökning på språkspecifika drag (Johansson 2007, 23). Det finns oenighet om kontrastiv lingvistik ska kategoriseras som tillämpad eller teoretisk, ren lingvistisk. Enligt James (1980, 8) är kontrastiv lingvistik både tillämpad och teoretisk lingvistik, men han påpekar att kontrastiv lingvistik bara är en periferisk del av teoretisk lingvistik och därför menar han tillämpad lingvistik när han använder termen kontrastiv analys. Tarvainen (1985, 10; 15) konstaterar dock att den kontrastiva analysen främst är teoretisk lingvistik, vars resultat kan ha, och lingvistiken hoppas att de har, praktisk nytta i språklingvistik. Enligt honom är kontrastivisten själv

ingen riktig person att konstatera hur nyttig hans undersökning är i språkdidaktik eller att utveckla tillämpningar för sina resultat. I allmänhet kan dock konstateras att den kontrastiva analysen kan vara antingen teoretisk eller tillämpad. Den här undersökningen är teoretisk, vilket betyder att den inte har någon omedelbar tillämpning, medan en tillämpad kontrastiv analys görs för ett specifikt syfte (Johansson 2007, 23). Enligt Fisiak (1981, 2) behandlas i teoretiska studier gemensamma drag och olikheter mellan två eller flera språk grundligt. Dessutom ger de enligt honom en passande modell för jämförandet av språk och bestämmer, vilka element som kan jämföras och hur. De definierar också begrepp såsom ekvivalens, för vilket jag ska redogöra i kapitel 5.

Den här undersökningen görs på det sättet att man börjar med det ena språket av ett visst par och arbetar mot det andra. Detta slags undersökning är unidirektional. Det är nödigt att undvika begrepp såsom käll- och målspråket, L1 och L2 i teoretiska kontrastiva studier, eftersom språk som jämförs har en jämlik status. (Fisiak 1981, 3.) I en unidirektional undersökning är man huvudsakligen intresserad av språket, mot vilket man arbetar. I praktiken måste språket, med vilket man börjar ändå ofta beskrivas mer grundligt, eftersom dess fenomen och funktioner först måste förklaras och kategoriseras detaljerat innan motsvarigheter i det andra språket kan ges. (Tarvainen 1985, 18.)

Kontrastiv grammatik är en del av den mera omfattande kontrastiva språkforskningen, dvs. kontrastiv analys. Den jämför grammatiska strukturer för att avslöja deras skillnader eller likheter och skillnader. (Tarvainen 1985, 11.) Såsom en grammatik av ett visst språk är en kontrastiv grammatik ett viktigt hjälpmedel t.ex. för en inlärare av ett främmande språk. (Tarvainen 1985, 16-17.)

Enligt Tarvainen (1985, 16) kan man med hjälp av den teoretiska kontrastiva analysen börja förstå olika fenomen i ett visst språk bättre, såsom dess grammatiska företeelser. Dessutom lär man sig förstå bättre olika språks karaktär och hur de fungerar. Genom att göra en kontrastiv analys kan man t.ex. ta reda på om ett språk är till exempel grammatiskt syntetiskt eller om det är analytiskt. De så kallade

språkliga universalerna kan också märkas bara när tillräckligt många språk jämföras med varandra. Annars blir de mer eller mindre intuitiva.

I praktiken kan man med hjälp av kontrastiva studier till exempel antyda möjliga ställen där interferens och fel sannolikt görs. För en lärare är kontrastiva studier säkert väsentliga när man planerar läroplan och kursprogram och skapar undervisning material. Dessutom kan man inte förneka hur nyttiga kontrastiva studier är för dem som skriver textböcker för skoleleverna. (Fisiak 1981, 7-8.)

5.2. Kontrastiv lingvistik: Hur har man kommit dit, där man är nu?

Kontrastiva studier är inget nytt lingvistiskt fenomen. De har rötter redan på 1950- och 1940-talen (Fisiak 1981, 3; Johansson 2007, 23), då traditionell kontrastiv lingvistik uppstod i Förenta staterna (Tarvainen 1985, 11). På den tiden var man mycket intresserad av språkundervisning och därför var också kontrastiv lingvistik pedagogiskt inriktad. Speciellt efter det andra världskriget ansågs kontrastiva studier vara en viktig del av metoderna i andra språk inläring. (Fisiak 1981, 4.) Man trodde att man genom att jämföra språk på olika nivåer, såsom lexikon och morfologi, skulle kunna identifiera olikheter mellan olika språk och få resultat som skulle visa sig vara viktiga i andra språk undervisning (Johansson 2007, 24). På detta sätt trodde man alltså också att man skulle kunna förutsäga och förklara problem som en människa med ett av språken som modersmål stöter på, när hon håller på att lära sig ett annat språk (Muittari 1987, 66, Johansson 2007, 2). En person som på den tiden starkt påverkade kontrastiv lingvistik var Robert Lado med sitt verk "Linguistics across cultures" år 1957. En av hans viktigaste tankar var att ju mer ett visst språk skiljer sig från ens modersmål, desto svårare är det att lära sig (Tarvainen 1985, 12; Fisiak 1981, 4), vilket höll ända till 60-talet (Fisiak 1981, 4). Med tiden blev det dock klart att det fanns många problem med det här synsättet, och ett av de största var att språkinläring inte bara kan förklaras genom att utföra lingvistiska studier (Johansson 2007, 24). Av denna orsak började intresset i USA i början av 1970-talet minska (Tarvainen 1985, 13). Däremot var man då fortfarande intresserad av kontrastiv lingvistik i Europa och det gjordes många kontrastiva projekt (Fisiak 1981, 5; Granger et al. 2002, 16). Till Finland kom kontrastiv analys relativt sent: i mitten av

1960-talet. (Tarvainen 1985, 16). Intresset för kontrastiv lingvistik har inte minskat under de senaste åren heller (Fisiak 1981, 5). Från och med 1990-talet är mycket av kontrastiv analys korpus-baserad (PowerPoint 1).

Ifrågasättandet av det kontrastiva synsättet i inläringen av ett främmande språk hindrade det inte att expandera sig till andra branscher (Granger et al. 2003, 32). Nuförtiden är kontrastiv lingvistik igen ett aktivt och expanderande område om producerar livlig teoretisk och metodisk diskussion. Dessutom finns det många slags projekt, konferenser och journaler som ägnar sig åt olika interlingvistiska arbeten, speciellt i Europa. (Granger et al. 2002, 16.) Det finns olika slags orsaker till denna utveckling.

Internationaliseringen och den graduella integrationen av Europa har bildat ett växande krav för multispråklig och interkulturell kunskap, för översättning, tolkning och undervisning av främmande språk. Exakt och effektiv kommunikation över gränser har blivit viktig inte bara för lingvister och lärare, utan också för internationella organisationer, kommersiella institutioner och regering. Som resultat har det funnits en snabbt ökande medvetenhet om behovet av omfattande interlingvistisk undersökning. (Granger et al. 2002, 16.)

Det fanns viktig utveckling inom lingvistik. Det ökande intresset för kommunikationen i det verkliga livet har tagit fokuset från intresset att syssla med abstrakta språkkategorier och traditionen att lita på intuition hos en infödd talare av ett språk som den viktigaste källan till naturlig diskurs och empirisk data som evidens för lingvistiska observationer. (Granger et al. 2002, 16.)

Man började också se språket mer på ett mer komplext och dynamiskt sätt som tillåter mer interaktion mellan system och suddiga gränser mellan dem, medan man tidigare såg språk som något som bestod av olika autonoma system (Granger et al. 2002, 16).

Datorer har gjort det möjligt att förvara ännu större samlingar av texter i en elektronisk form och analysera dem genom att använda software-verktyg som är mer och mer mångsidigt bildade och användarvänliga (Granger et al. 2002, 14).

En annan faktor som hjälpte kontrastiva studier att vara aktuella var förekomsten och den snabba utvecklingen av korpuslingvistik och naturligt språkprocessande, som mer och mer koncentrerar sig på flerspråkliga företeelser. Stora tvåspråkiga korpusar gav kontrastiva lingvister och naturellt språk processande en mycket stadgad empirisk bas, som var mycket mer stadgad än sådana som hade varit tillgängliga tidigare. Som sagt hade undersökning tidigare varit främst intuitionbaserad. Kontrastiva lingvister har nu ett sätt att testa och kvantifiera intuitionbaserade kontrastiva argument i en form av empirisk data som är väsentligt bättre -både kvalitativt and kvantitativt.- än sådan data som hittills hade varit tillgänglig till dem. (Granger et al. 2003, 18.)

Under åren har omfattande kontrastiv analys gjorts också i Finland. Veikko Muittari har undersökt modusbruket i finskan och svenskan samt modalitet i konditionala, koncessiva och komparativa satser och satsfogningar (Muittari 1980, 1987). Dessutom har Sinikka Lahtinen skrivit om genuskongruens och genus i finska gymnasisters inlärarvenska (Lahtinen, 1998).

5.3. Mot själva analysen

I fråga om metodologin, finns det i en klassisk kontrastiv analys tre steg: 1) beskrivning 2) sammanställning 3) jämförandet.

I beskrivningen väljer man ut de objekt som ska undersökas. Dessutom karakteriserar man de objekt som ska undersökas preliminärt med hjälp av en teoretisk modell. Alla kontrastiva studier måste basera sig på självständiga beskrivningar av relevanta element av de språk som ska jämföras. Beskrivningarna av språken måste vara parallella. (James 1980, 62-66.) Detta betyder att beskrivningen av element av språken kräver att beskrivningen görs med hjälp av samma teoretiska referensram. Om man beskriver språk med hjälp av olika referensramar blir resultat omöjliga att jämföra och oförenliga. (Krzyszowski 1990.) Anledning till detta är att olika modeller beskriver vissa drag av språk bättre än andra. Om man dock beskriver samma data av två olika språk till exempel genom att använda olika modeller, är det sannolikt att beskrivningarna betonar olika sidor av data. (James 1980, 62-66.) Inte alla modeller är passande som bas till kontrastiva studier. Det har

visat sig att modeller som explicit refererar till universella kategorier är mer passande än de som har med språk isolation att göra. (Krzyszowski 1990.)

5.4. Ekvivalens

Man kan anta att alla naturliga språk har en potentiell förmåga att förmedla ungefär samma informationsinnehåll och ha ungefär samma kommunikativa funktioner. Detta utgör en grundläggande förutsättning för den kontrastiva jämförelsen av språk. De medel som de enskilda språken förfogar över kan emellertid variera mer eller mindre. När det gäller likheter och skillnader mellan språken är den kulturella bakgrunden också viktig. (Muittari 1987, 68.)

Ett viktigt och också ett problematiskt begrepp i kontrastiv analys är ekvivalens. Ekvivalens betyder att t.ex. två satser, som hör till olika språk, i sina respektive språk har ett likadant värde (Ebneter, 1976, 219). Det finns två sidor av att jämföra olika språk. För det första finns det frågan om om det är möjligt att jämföra olika språk överhuvudtaget. Om de kan jämföras, måste man bestämma vad det bästa kriteriet är för jämförandet. (James 1980, 166.) Traditionellt skilde man mellan formell, semantisk och översättningskorrespondens. Dessutom fanns det dock forskare som tyckte att de här tre kategorierna inte var tillräckligt många utan flera kategorier behövdes. (Krzyszowski 1990, 310.)

Vanligen har lingvistens färdighet att översätta varit den bas som behövs för att göra ett argument i en interlingvistisk studie, både när man väljer ut objekt som ska jämföras och när slutsatser dras ifrån resultat av undersökningen. När man arbetar med en korpus är situation dock annorlunda. Ett preliminärt antagande måste göras, såsom alltid när man gör en interlingvistisk jämförelse. När man använder en korpus, kan man emellertid lita på materialet som korpusen ger. En korpus kan ge en element av empirisk inter-subjektivitet till begreppet ekvivalens, speciellt om korpusen representerar många olika översättare. (Granger et al. 2002, 16.)

Fast jag är intresserad av olika motsvarigheter som ges i materialet till olika tyska meningar och vilka som är de mest allmänna, ska jag dock förhålla mig lite skeptiskt till mitt korpusmaterial och till vad Granger et al. (2002) tycker, och undersöka, vilka

tyska meningar som har samma betydelse som deras svenska motsvarigheter, dvs. vilka meningar som är semantiskt ekvivalenta.

5.5. Tertium comparationis

Antagandet att språk i princip kan jämföras med varandra, förutsätter inte att dessa språk ska vara helt identiska, utan snarare det ska finnas en grad av likhet. Antar man att språk kan jämföras, måste man fråga, hur man ska börja jämförandet. Det första, som man ska göra, är att försäkra att de två (eller flera) entiteter som jämförs, medan de i någon mån skiljer sig från varandra, också har gemensamma drag. Det här kravet är speciellt starkt, när man letar efter skillnader, eftersom skillnader är viktiga bara med hänsyn till en bakgrund av likheter. (James 1980, 168-169.)

Begreppet tertium comparationis (TC) innebär att ingen jämförelse kan göras mellan två entiteter utan en tredje term av något slag som ger en referensram för det hela. Olika slags analyser kräver olika slags termer beroende av vilken slags analys man gör: lexikalisk, syntaktisk eller fonologisk, till exempel. Det är bra att sätta det första jämförelse kravet. Kontrastiv analys har satt många tertium comparationis. De har baserat sig på fonologi, form eller betydelse. (Krzyszowski 1990.)

Den kontrastiva analysen är i och för sig inte bunden vid en särskild grammatikmodell. Det finns trots detta ett ömsesidigt beroende mellan vilken beskrivningsmodell man väljer och hur man definierar ekvivalens. (Muittari 1987, 69-70.) Antar man t.ex. att ekvivalenta satser har samma betydelsestruktur är man tvungen att välja en grammatikmodell som gör skillnad mellan semantisk och ytstrukturell nivå (Hellinger 1977, 23).

I fråga om tertium comparationis i denna undersökning, har jag valt fraseologi som utgångspunkt för min analys. Fraseologin är enligt min åsikt bra för mina ändamål, eftersom den koncentrerar på betydelseskilnader på ett sätt som förklarar de skillnader som olika strukturer i mitt material har. Dessutom är den tillräckligt enkel att använda och läsa. Eftersom utgångspunkten för denna undersökning är att *bleiben+zu*+infinitiv inte har någon enskild svensk struktur som skulle betraktas som

motsvarande, kan man anta att konstruktioner på svenska och på tyska på en ytstrukturell nivå inte ser mycket lika ut.

6. FRASEOLOGI

6.1. Terminologi och tidigare undersökningar

Fraseologi är en vetenskap av fasta ordkombinationer, som kan ta över funktionen och betydelsen av ett enskilt ord i systemet och meningen (Palm 1995, 1). För det första består dessa fasta ordkombinationer av flera än ett enskilt ord, och för det andra är de ordkombinationer, som är just med en viss betydelse bekanta, såsom enskilda ord av ett språk. Uttryck som uppfyller dessa kännetecken kallas för fasta fraser. (Burger 2003, 11) Burger et al (1982) definierar dock fast fras på ett noggrannare sätt: enligt dem är en fast fras något som i första hand inte kan förklaras med hjälp av frasens syntaktiska och semantiska regelbundenheter och först efter detta används på samma sätt som ett enskilt ord och inte tvärtom. (Burger et al. 1982, 1.) Begrepp som används i fraseologin är väldigt många. I tyskan är termen *fraseologismus* dock det oftast använda begreppet för fraseologiska ordkombinationer. Termen togs ursprungligen i den sovjetiska undersökningen i före detta DDR i bruk. (Palm 1995, 104.) I detta arbete använder jag den svenska motsvarigheten fast fras.

Fraseologin har egentligen två betydelser. Å ena sidan betecknar den den vetenskapliga subdisciplin, som undersöker fraseologi. Å andra sidan används fraseologi för att referera till en fast fras i ett visst språk. Delar som en fast fras består av kallas för komponenter. (Burger 2003, 11.)

Fraseologi är en rätt ny vetenskap (Krohn 1994, 13). På 30- och 40- talen utvecklades fraseologi som ny undersökningsriktning i Sovjetunionen. Den här nya undersökningsriktningen ville bestämma fraseologins status inom ordkombinationernas bransch. Fraseologin var först en deldisciplin av lexikologin, men blev så småningom en autonom undersökningsdisciplin. (Palm 1994, 106.) Mannen bakom den här utvecklingen var Ch. Bally, vars bok "Traite de Stilistique Francaise" hade getts ut 1909. Hans arbete hade dock då ingen speciell inverkan på undersökningen i Mellan- och Västeuropa, utan det bearbetades först i Sovjetunionen. Tack vare V. Vinogradow upplevde man nämligen en betydande högkonjunktur i Sovjetunionen på 50-talet. (Palm 1995, 106.) Vinogradow betraktas också ofta som den egentliga grundaren av denna undersökningsriktning, även om

Ch. Bally betraktas som den som skapade grunden för fraseologin. (Higi-Wydler 1989, 7).

I den tyskspråkiga germanistiken koncentrerade man sig på ordspråk och talesätt ända till de första århundradena efter det andra världskriget (Palm 1995, 109). Först från och med 1970-talet har man således undersökt fraseologin på ett bredare sätt (Krohn 1994, 13). De första grundliga teoretiska arbetena skrevs av författare från före detta DDR (Palm 1995, 109). Det första omfattande verket om tysk fraseologi skrevs av lingvististen Irina I. Cernyseva 1970 (Krohn 1994, 13). 1982 var ett avgörande år för fraseologin. Då utgavs undersökningar som styrde diskussionen framåt. Germanistiska och slaviska undersökningar får betraktas som ledande i detta sammanhang. Då samlade b.l.a forskare såsom Harald Burger, Wolfgang Fleischer och Gertrud Greciano material om fraseologi. (Palm 1995, 109-110.) Från och med 1998 har det också hållits internationella kongresser angående fraseologin. Dessa kongresser kallas för Europhras. (Palm 1995, 112.)

I fråga om undersökningar om svenska fasta fraser, undersökte Anward och Linell (1976)¹ bland annat vilka olika typer av fasta fraser det finns och hurdan deras prosodi är. Senare har t.ex. Niemi (2002)² undersökt 228 svenska verbidiom. Dessutom har det skrivits om idiom ur ett lexikografiskt perspektiv: Forsgren (1994)³ och Kjellmer (1996)⁴ har granskat skillnaderna mellan idiom och kollokationer. Bl.a. Clausen (1993, 1996, 1999)⁵ har publicerat korta uppsatser om idiom. (Sköldberg 2004, 7-8.)

¹ Anward, J. & Linell, P. (1976). *Om lexikaliserade fraser i svenskan*. I *Nysvenska Studier. Tidskrift för svensk stil- och språkforskning* 55/56.

² Niemi, S. (2002). *Verbfrasidiomen i svenskan: en lexikalisk analys*. I *Puhe ja kieli/Tal och språk* 22:1, 2002.

³ Forsgren, T. (1994). *Hur finner man kollokationerna?* I Wilske, D. (utg) *Fackspråk och översättningsteori. VAKKI-symposium XIV. Våren 12-13.2.1994*. Vasa: Vasa Universitet

⁴ Kjellmer, G. (1991). *A mint of phrases*. I Aijmer, K. & Altenberg, B. (red.) *English Corpus Linguistics. Studies in Honour of Jan Svartvik*. London/New York: Longman

⁵ Clausen, U. (1993). *Idiom och Variaton*. I Garde, A. & Jarvad, P. (red.) *Nordiske studier i leksikografi II. Rapport fra Konferanse om Leksikografi i Norden 11.-14. maj 1993*. Oslo: Nordisk forering for leksikografi

Clausen, U. (1994). *Idiom i bruk*. I *Språket lever! Festschrift till Margareta Westman den 27 mars 1996*.

Stockholm: Nordstedts

Clausen, U. (1999). *Om pragmatiska fraser i Svensk konstruktionsordbok*. I Slotte, P., Westerberg, P. & Orava, E. (red.) *Nordiska studier i leksikografi 4. Rapport från Konferansen om leksikografi i Norden, Esbo 21-24 maj 1997*. Helsingfors: Nordiska foreringen för leksikografi

6.2. Kontrastiv fraseologi

I kontrastiv fraseologi jämförs två eller flera språk med varandra (Burger 2003, 113). Tre eller flera språk jämförs dock i dessa undersökningar mycket sällan. Under de senaste tio åren har tyskan oftast jämförts med ryska, polska, franska, ungerska, och finska. (Burger 2003, 114.)

Enligt Fleischer (1982, 30) består målet för kontrastiv fraseologi av att undersöka fraseologiska system av två eller flera språk genom att jämföra dem. Földes (1996, 17-19) hävdar dock att kontrastiva fraseologiska studier kan göras i flera dimensioner. Enligt honom kan det finnas interlinguala och intralinguala fraseologiska studier. Den intralinguala dimensionen kan innehålla t.ex. jämförandet av fraseologiska karaktärsdrag i en dialekt och standardspråket, jämförandet av fraseologiska karaktärsdrag i nationella varieteter av tyska språket eller jämförandet av språket av tyska minoriteter och majoriteten. Den interlinguala dimensionen består för sin del av jämförandet av olika språk. Eftersom detta arbete är en unidirektional undersökning, där tyskan jämförs med svenskan, är arbetet en interlingual fraseologisk undersökning.

Fraseologiska kontrastiva undersökningar har gjorts från och med 1960-talet (Hessky 1987, 43). På 60- och 70-talen jämfördes tyska oftast med ryska, polska, tjeckiska, ukrainska, engelska och franska. I början av 80-talet började intresset för fraseologisk interlingual undersökning öka. Sedan dess jämför man tyskan också till exempel med holländska, svenska, danska och isländska, spanska, kroatiska, bulgariska och finska. (Korhonen ja Wotjak 2001, 228-230.) I åtminstone två arbeten har svenska fasta fraser jämförts med motsvarande uttryck på ett annat språk. Krohn (1994)⁶ har undersökt 341 tyska idiomatiska uttryck och deras svenska ekvivalenter. Dessutom har Skog-Söderved (1992)⁷ granskat förekomsten av fasta fraser på svenska och tyska dagstidningars ledarsidor (Sköldberg 2004, 9).

⁶ Krohn, K. (1994). *Hand und Fuß. Eine kontrastive Analyse von Phraseologismen im Deutschen und Schwedischen*. (Göteborgsgermanistische Forschungen 36.) Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis

⁷ Skog-Söderved, M. (1992). *Zum Vorkommen von Phraseolexemen in Leitartikeln deutscher und schwedischer Tageszeitungen*. I Korhonen, J. (red.) *Untersuchungen zur Phraseologie des Deutschen und anderer*

Enligt Burger (2003, 14) kan fraseologi betraktas på ett brett och ett smalt sätt. Det breda synsättet innebär 1) att ordkombinationer som består av fler än ett ord och att 2) dess betydelse är i just den där kombinationen bekant och används som ett enskilt ord kan klassificeras som fasta fraser. Palm (1995, 3-5) tillägger ännu att som fasta fraser också kan betraktas uttryck som utöver de ovan nämnda egenskaperna också är idiomatiska, uttryck som är satser eller kan klassificeras som *Sprichwörter*, *Antisprichwörter*, *Wellerismen*, *Lehnsprichwörter* och *Geflügelte Wörter*⁸. Burger (2003, 15) konstaterar att det smalare synsättet kräver att som fasta fraser betraktas uttryck, som består av flera ord, är i en viss kombination och betydelse bekanta och används som ett ord och dessutom är idiomatiska. Det här innebär att komponenterna inte bildar en ordkombination som skulle kunna förklaras med hjälp av de semantiska och syntaktiska regelbundenheterna av kombinationen. Det här synsättet motsvarar Burger et als. (1982) definition om en fast fras.

Trots dessa två synsätt har nyare undersökning visat att det bredare och det smalare synsättet inte så klart skiljer sig från varandra som man tidigare antog och att göra en klar skillnad mellan de två synsätten inte nödvändigtvis är vettigt alls (Burger 2003, 15). Dessutom gör jag i det här arbetet ingen skillnad mellan en fast fras och ett idiom, och därför är dessa olika synsätt inte särskilt viktiga. Burger (2003, 11) ger t.ex. följande exempel på fasta fraser. (översättningarna till svenska är mina egna):

36) *jmdm einen Korb geben* 'jmdn abweisen', 'ge ngn korgen'

37) *an jmdm einen Narren gefressen haben* 'jmdn sehr gern haben', 'gilla ngn mycket'

38) *sich die Haare raufen* 'völlig verzweifelt sein', 'vara totalt desperat'

39) *hin und her, auf und ab* 'hit och dit', 'byta riktning hela tiden'

Utifrån komponenterna är det inte alltid enkelt att veta vad uttrycket betyder. Vad *sich die Zähne putzen* 'borsta tänderna' betyder finns det naturligtvis inget tvivel om, när man känner till enskilda ords betydelser. Med *Öl ins Feuer Giessen* är situationen dock annorlunda. I det här fallet beror betydelsen på om man tänker på den

Sprachen: einzelsprachspezifisch - kontrastiv - vergleichend. International Tagung in Turku 6.-7.9.1991. Frankfurt am Main: Lang.

⁸ Sprichwort (sv. ordspråk); Antisprichwort är ordspråk som bryts på det sättet att effekten är ironisk.; Wellerism är en fras, som börjar med ett ordspråk eller talesätt, och fortsätter med en referens till en påhittad upphovsman ofta för att skapa komisk poäng; geflügelte Wort är ett brett använt yttrande, vars t.ex. litterärt ursprung samtidigt är känt.

ordagranna betydelsen, dvs. betydelsen som kan härledas från komponenternas betydelse 'kasta öl i vatten' eller den fraseologiska betydelsen 'einen Streit noch verschärfen', 'göra ett grål ännu värre' som en infödd talare av tyska kan troligen härleda när man har en föreställning om öl som bråk som man kastar i vatten. (Burger 2003, 12-13.)

6.3. Väsentliga karaktärsdrag av en fast fras

6.3.1. Polylexikalitet

Polylexikalitet innebär att en fast fras består av åtminstone två ord (Burger 2003, 11). Den lägre gränsen för antalet ord är som sagt att det måste finnas åtminstone två ord. Den högre gränsen för antalet ord definieras inte, eftersom den maximala längden av en fast fras inte slås fast lexikaliskt utan syntaktiskt: en sats är den högsta gränsen för fraseologiska ordkombinationer. Dessutom kan små texter ha en status som kan jämföras med en fast fras, när de är sådana som inte bara lärs utantill av enskilda människor, utan behärskas och känns till av större grupper, till exempel hela generationerna. (Burger 2003, 15.) Det finns dock ingen enighet om autosemantiska ord. Enligt Burger (2003, 15-16) är varje fast ordkombination med åtminstone två ord en fast fras. För honom är alltså också uttryck såsom *an sich*, *wenn auch*, och *so dass* fasta fraser. Krohn (1994, 15) förutsätter emellertid att en fast fras måste innehålla åtminstone ett autosemantiskt ord. I detta arbete betraktas ordkombinationer som består av åtminstone två ord som fasta fraser, eftersom det i min undersökning inte finns något behov av en noggrannare definition.

6.3.2. Fasthet

För alla fasta fraser är fasthet en basförutsättning. Man känner alltså till en fast fras på samma sätt som man känner till ett ord. När man hör eller läser en fast fras, förstår man genast dess fraseologiska betydelse och vill man till exempel beskriva ett sakinnehåll eller ett objekt, är det lika lätt och naturligt för en att använda en fast fras som ett ord. (Burger 2003, 16.) Medan fria ordkombinationer fritt kan kombineras med andra element (med samma karaktär inom samma klass) i ett språk, kan komponenterna av en fast fras inte fritt kombineras på den syntagmatiska nivån och inte fritt utbytas på den paradigmatiske nivån (Palm 1995, 7). Enligt Burger (2003, 17)

finns det fasthet på tre nivåer som ska behandlas i det följande: psykolingvistisk fasthet, strukturell fasthet samt pragmatisk fasthet.

6.3.2.1. Psykolingvistisk fasthet

En fast fras är sparad som enhet såsom ett ord, och kan produceras eller reproduceras som helhet (Burger 2003, 17). Man känner till en fast fras som helhet utan att nödvändigtvis veta, vad den betyder eller varifrån den kommer (Palm 1995, 36). En fast fras behöver dock inte vara någon kompakt enhet, utan den kan bete sig i några avseenden som en normal syntaktisk bildning. Medan man som hel kan deklinera, konjugera eller röra på ett ord från ett ställe till ett annat i en sats, kan dock också komponenterna av fasta fraser med vissa gränser deklineras, konjugeras och omplaceras. Att fasta fraser är sparade som enheter kan bevisas med hjälp av olika slags psykologiska tester, t.ex. sådana, där testpersonen ges början av en ett ordspråk, och han ska skriva resten av det. (Burger 2003, 17.) När vardagligt talat och skrivet språk observeras, blir det klart att fasta fraser måste vara psykolingvistiska enheter (Burger 2003, 18).

6.3.2.2. Strukturell fasthet

En fraseologisk ordkombination är strukturellt fast, medan en fri ordkombination, dvs. en icke-fraseologisk ordkombination inte är det. Den fria ordkombinationen har nämligen restriktioner som har med morfosyntaktiska och semantiska regler att göra. En kombination är alltså fri, när det inte finns några andra restriktioner än dessa normala morfologiska och semantiska regler. De fraseologiska ordkombinationerna har dock ofta restriktioner som utgår ifrån de normala regulariteten att göra. Dessa kallas för anomalier. (Burger 2003, 20.)

Enligt Burger (2003, 22-23) finns det två slags restriktioner: 1) den morfosyntaktiska restriktionen och 2) den lexikalisk-semantiska restriktionen. Den morfosyntaktiska restriktionen innebär att man inte kan utföra vissa morfologiska och/eller syntaktiska operationer som är möjliga med fria ordförbindelser. Man kan till exempel inte uttrycka satsen *Das ist kalter Kaffee* 'Det är kalt kaffe' i form**Der Kaffee ist kalt* 'Kaffee är kalt'. Den förstnämnda satsen har den fraseologiska betydelsen 'det är redan bekant, ointressant'. När adjektivet omplaceras som predikativ, har satsen inte

längre den fraseologiska betydelsen, utan uttrycket blir en fri ordkombination. Dessutom kan man inte sätta adjektivet i *Das ist kalter Kaffee* i en relativsats **Das ist kaffee, der kalt ist*. Utöver dessa kan man inte böja uttrycket i pluralis utan att den fraseologiska betydelsen förloras: *Das ist kalter Kaffee* -> **Das sind kalte Kaffees*. I fråga om verbala fasta fraser är det också möjligt att bara ett visst tempus är möjligt: *Otto hat einen Narren an Emma gefressen* 'Otto är galen i Emma' → **Otto frisst einen Narren an Emma*. → **Otto frass einen Narren an Emma*. (Burger 2003, 22-23.)

I fråga om den lexikalisk-semanticke restriktionen är det väsentligt att fasta fraser är lexikaliskt relativt begränsade. Man kan inte utan vidare ersätta en komponent med en synonym eller ett ord som har en liknande betydelse. Gör man det, förlorar uttrycket sin fraseologiska betydelse och blir en fri ordkombination.

40) *die Flinte ins Korn werfen* → *das Gewehr ins Korn werfen* 'kasta yxan i sjön' (den fraseologiska betydelsen)
die Flinte in den Hafer werfen 'kasta hagelbössan i havren' (den fria betydelsen)

Starkast begränsade är unika komponenter, dvs. komponenter som förekommer i en viss fast fras, men förekommer inte annars i ordförrådet. I uttrycket *gang und gäbe* 'vara vanligt' kan man till exempel varken ersätta komponenten *gang* eller *gäbe*, eftersom komponenterna inte används i fri användning. (Burger 2003, 12, 23.)

Burger et al. (1982, 3) hävdar dock att det är möjligt att byta en komponent i några fasta fraser. Detta är ändå möjligt bara i det fallet att betydelskillnaden mellan komponenterna är liten. Exempel på detta som Burger et al. (1982, 3) ger är *auf die schiefe Bahn kommen* och *auf die abschüssige Bahn geraten* 'hamna på ett lutande plan'.

En komponent av en fast fras kan också ha grammatiska varianter: *sein Hand/ seine Hände im Spiel haben* 'ha ett finger med i spelet'. Komponenterna kan också realiseras som två eller flera lexikaliska varianter, som kan ha antingen en lexikalisk eller strukturell-grammatisk betydelse (Burger 2003, 25, översättningarna till svenska är mina egna):

41) *bis an/über den Hals in Schulden stecken* 'vara skuldsatt'
 42) *ein schiefes Gesicht machen/ziehen* 'se sur ut'
 43) *ein Gesicht wie drei sieben/zehn/vierzehn Tage Regenwetter machen* 'se melankolisk ut'

Det kan också finnas en kortare och en längre variant av en fast fras, såsom *sich etw. im Kalender anstreichen/sich etw. rot im Kalender anstreichen* 'anteckna ngt rött i kalendern'. I vilken ordning olika komponenter förekommer i en fast fras kan också variera, till exempel: *aussehen wie Milch und Blut/wie Blut und Milch aussehen* 'se ut som en urtyp av en frisk människa'. (Burger 2003, 25.)

Det finns också en grupp fasta fraser där det finns oregelbundenheter i morfologi och syntax. Dessa fasta fraser har bevarat sina former som användes i gammalt språk. Det kan till exempel finnas ett adjektivattribut som inte har böjts, såsom *auf gut Glück* 'slumpmässigt' eller ett genitivattribut placerat före substantivet, t.ex. *in des Teufels Küche kommen* 'sitta i klistret' en adverbial genitiv och en genitivkonstruktion som objekt *guter Dinge sein* 'vara på gott humör', samt oregelbundenheter i artikelbruket, såsom i *vor Ort* 'på Plats', *Mode sein*, 'vara på modet'. En annan grupp består av oregelbundenheter som har med pronomenbruket att göra, på det sättet att med pronomen egentligen inte refereras till något, såsom i *es schwer haben* 'ha det svårt'. (Burger 2003, 20; Palm 1995, 31; Fleischer 1982, 52-53.)

6.3.2.3. Pragmatisk fasthet

Utgår man från typiska skriftliga och munliga kommunikationsituationer, talar man om pragmatisk fasthet. Man skiljer mellan två typer av fasta fraser för att kunna bedöma deras pragmatiska fasthet. (Burger 2003, 29.)

En stor grupp utgör hälsningar, lyckönskningar och andra slags former av uttryck som har en viss funktion i en viss situationstyp. Uppenbara exempel på detta är uttryck som betecknar att man hälsar på någon eller tar avsked, alltså början eller slutet av samtalet, såsom *Guten Tag, Hallo, Grüss Gott, Tschüs, Auf Wiedersehen. Ich eröffne die Verhandlung* 'jag öppnar rättegången' har sitt eget specifikt ställe i en viss situationstyp, rättegången. Sådana här uttryck är alltså fasta på det sättet att de förekommer på ett visst funktionellt definierat ställe. (Burger 2003, 29.)

Till den andra gruppen hör uttryck såsom *nicht wahr, meines erachtens* 'såvitt jag kan se', *ich meine, hör mal, siehst du?* som huvudsakligen spelar en roll i munlig kommunikation och har funktion i samtalsstyrning. Deras fasthet baserar sig på att

de möjliggör talaren att klara återkommande kommunikativa uppgifter, speciellt till exempel i kritiska faser av kommunikationen. (Burger 2003, 30.)

6.3.3. Idiomaticitet

Begreppet idiomaticitet definieras på olika sätt beroende på undersökningen. Burger (2003, 31) definierar det på ett lite mindre omfattande sätt som semantisk idiomaticitet. Enligt honom är ett uttryck semantiskt idiomatiskt när det finns en kontrovers mellan den fraseologiska och den fria betydelsen av ett uttryck (Burger 2003, 31). Med idiomaticitet hänvisas alltså till den semantiska transformationen som en fastfras går igenom (Palm 1995, 9). Jämför man satserna 1) *Gustav hat bei seinem Vater ein Auto in der Garage* och 2) *Gustav hat bei seinem Vater einen Stein im Brett*, märker man att man inte kan förstå betydelsen av den andra satsen bara genom att förstå dess komponenter *Stein* och *Brett*. Därför kan en icke-infödd talare av tyska troligen inte förstå satsen, om han inte förstår predikatets *bei jm einen Stein im Brett haben* betydelse 'von jm geschätzt werden', 'bei jm beliebt sein', 'att vara omtyckt av ngn'. Betydelsen av en fast fras är en helhet som betyder åtminstone något lite annat än dess komponenter. Betydelsen av komponenter verkar alltså inte ha mycket att göra med den fasta frasens betydelse. (Palm 1995, 9; Fleischer 1982, 35.) Den fasta frasens betydelse är en tolkningsfråga. Det finns alltså inget entydigt naturligt samband mellan den fria och den fraseologiska betydelsen. Den tyska fasta frasen *jn an die Wand stellen* betyder t.ex. inte 'jn standrechtlich erschossen', 'skjuta ngn krigsrättsligt', utan 'jn in die Enge treiben', 'göra ngn att komma i trångmål'. (Palm 1995, 10.)

6.3.3.2. Arter av idiomaticitet

En genomskinlig metaforisering har en fri betydelse, men också en fraseologisk betydelse som kan härledas av den fria betydelsen. Man kan alltså föreställa sig en konkret bild och genom att jämföra den med en likadan, allmännare abstraktare situation som har något gemensamt med den konkreta bilden, kan man få tag i den fraseologiska betydelsen. (Palm 1995, 11-12.), t.ex. (Fleischer 1982, 36, översättningarna till svenska är mina egna).

44) *jmdm. den Kopf waschen* 'jmdn schwer tadeln', 'ge ngn en utskällning'

- 45) *die Weichen stellen* 'wichtige Entscheidungen treffen', 'fatta viktiga beslut'
 46) *ein öffentliches Haus* 'Bordell', 'ett glädjehus'

En icke-genomskinlig metaforisering har bara en fraseologisk betydelse. Dessa metaforiseringar härstammar från en historisk miljö som för nutida människor inte längre är tillgänglig. (Palm 1995, 11-12.), t.ex. (Fleischer 1982, 37, översättningarna till svenska är mina egna)

- 47) *jmdm einen Bären aufbinden* 'jmdm zum Spass etwas unwahres sagen', att ljuga för nöjes skull'
 48) *in die Binsen gehen* 'verschwinden', 'försvinna'
 49) *bei jmdm. ins Fettnäpfchen treten* 'bei jmdm. verärgerung hervorrufen', 'såra ngn'

Som specialiseringar betraktas enligt Pam (1995, 13) fasta fraser som består av synsemantiska ord. Synsemantiska ord i och för sig har bara en svag betydelse. Dessa ord hör inte till huvudordklasser såsom verb, adjektiv och adverb. Synsemantiska ord (artiklar, pronomen, prepositioner, konjunktioner) gör nämligen grammatiska förbindelser mellan olika delar av satsen. Det faktum att deras betydelse är så svag gör det svårare att ha en bildlig föreställning av deras betydelse, eftersom det inte finns någon metaforisk relation mellan den fria och den idiomatiserade tolkningen. Exempel på specialiseringar är fasta fraser såsom de följande. (Palm 1995, 13.):

- 50) *nicht recht beieinander sein* 'sich nicht wohlfühlen', 'må inte bra'
 51) *es nicht unter etwas tun* 'hohe Ansprüche haben/stellen', 'ställa/ha höga krav'

6.3.3.3. Grad av idiomacitet

Helidiomatiska fasta fraser består av komponenter av vilka var och en blir semantiskt transformerad, såsom *jm zu schaffen machen* med betydelsen 'eine Last für jm sein', 'vara till besvär för ngn'. Transformationen av komponenterna behöver dock inte gälla var och en av dem, utan ofta är det så att en eller flera av komponenterna behåller sin fria betydelse, medan de fortfarande är en del av en fast fras. Fasta fraser av detta slag kallas för halvidiomatiska fasta fraser. I uttrycket *sich ins Fäustchen lachen* 'skratta i mjugg', har delen *sich ins Fäustchen* sin idiomatiska betydelse, medan *lachen* bevarar sin fria betydelse. (Palm1995,12.) Uttrycken som har ingen eller bara en minimal semantisk skillnad mellan den fraseologiska och den fria

betydelsen, såsom *sich die Zähne putzen* 'borsta tänderna' betraktas som icke-idiomatiska fasta fraser. (Burger 2003, 32, 13.)

Om man vil skilja mellan det breda och det smala synsättet om fraseologin, så hör helidiomatiska och halvidiomatiska fasta fraser till det smala synsättet och alla de tre grader av idiomacitet till det breda synsättet (Burger 2003, 32).

6.3.4. Motivation

Motivation innebär att betydelsen av en fast fras är förståelig med hjälp av komponenternas betydelser. Motivationen kan alltså betraktas som ett motbegrepp till det semantiska idiomacitet: ju starkare en fast fras är motiverad, desto svagare är dess idiomacitet. (Burger 2003, 66.)

Det finns två slags motiverade fasta fraser: direkt motiverade fasta fraser är uttryck, vars fraseologiska betydelse man förstår genom att förstå komponenternas betydelse, t.ex. *dank sagen* 'tacka'. I fråga om metaforiskt motiverade fasta fraser kan man förstå uttrycket om man förstår komponenternas betydelser bildligt. (Burger 1982, 4.)

En halvmotiverad fast fras har en motiverad del som är den transformerade delen. Andra delar av den halvmotiverade fasta frasen är icke-motiverade, dvs. har bevarat sin fria betydelse. (Burger 2003, 68.) I den fasta frasen *aus der Schule plaudern* "pladdra" har *aus der Schule* en fraseologisk betydelse, medan *plaudern* har bevarat sin fria betydelse (Palm 1995, 12). Den icke-motiverade fasta frasens fraseologiska betydelse blir inte klar från komponenternas fria betydelser, t.ex. *an jdmn einen Narren gefressen haben*, 'vara galen i ngn' (Burger et al. 1982, 4).

7. ANALYS

Olika sätt att uttrycka den fasta frasen *bleiben+zu+infinitiv* presenteras nedan. Med mina sökningar fick jag 209 tyska meningar med dess svenska motsvarigheter, där *bleiben* kom före *zu*. I fråga om meningar, där *bleiben* förekom efter *zu*, fanns det bara 9 meningar som kunde användas som material i denna undersökning, och därför behandlas de inte alls i den här avhandlingen. Här är alltså resultat för meningar där *bleiben* förekommer före *zu*. Även om sökningarna skapades så att de också fann preteritum och konjunktiv preteritum former av *bleiben+zu* tycks det vara rätt lite variation i resultat, vilket inte ens kan förklaras med hjälp av den teoretiska information som har presenterats tidigare i avsnitt 4.

I fråga om tempus är den tyska fasta frasen några få undantag oaktat skriven i presens. Här är exempel på sådana fall och deras svenska motsvarigheter.

- 1) *Es bleibt zu hoffen, dass die Mehrheit unseres Hohen Hauses die Richtlinie in der von der Kommission vorgelegten Form tragen wird.*
Man kan hoppas att majoriteten i vår kammare kommer att godta direktivet i den form som lagts fram av kommissionen.
 (2547415)
- 2) *Es bleibt zu hoffen, dass diese neue Entwicklung mehr als nur eine Änderung der Wortwahl mit sich ziehen wird.*
Låt oss hoppas att denna nya utveckling innebär mer än en språklig förändring.
 (6433531)
- 3) *Es bleibt zu wünschen, dass beim nächsten Mal ein größerer Teil von uns weiter in die Zukunft blickt und sich traut, mehr Ressourcen für die Erforschung der Kernfusion bereitzustellen.*
Förhoppningsvis kan fler av oss nästa gång se längre in i framtiden och våga reservera mer resurser för forskningen kring fusion.
 (9525524)
- 4) *Unter dem Strich bleibt festzuhalten, dass es keinen richtigen Betrag für das regulatorische Eigenkapital gibt.*
Resultatet blir att det inte finns något rätt belopp för lagstadgat kapital.
 (20135768)

Medan *bleiben+zu* skrivs i presens, skrivs den också i indikativ. (se exempel ovanför) Det finns dock tre fall där konditionalis används och formen av verbet *bleiben* är alltså i detta fall *bliebe*. Här presenteras dessa meningar och deras svenska motsvarigheter. Även om de tyska meningarna skrivs i konditionalis, skrivs de

svenska meningarna dock i presens, och indikativ. Detta kan ha att göra med det faktum, att det i svenskan används indikativa verbformer i stället för *skulle*-konstruktioner i meningar som inleds med huvudsatser som anger något ur den talandes sida positivt (Bengroth 1992, 120).

- 5) *Abschließend **bliebe zu sagen**, dass die Reform der Gemeinsamen Fischereipolitik und die Verabschiedung des Grünbuchs im März für die Bestandserhaltung und den Fischereisektor von entscheidender Bedeutung sind.*
Slutligen, reformen av den gemensamma fiskeripolitiken och inledningen av arbetet med grönboken i mars är avgörande för att bevara fiskbestånd och för fiskeindustrin.
 (4421084)
- 6) *Deshalb wäre es zweckmäßig, wenn das Europäische Parlament in allen Phasen, auch in den der Wahlbeobachtung im engeren Sinne vorangehenden, präsent wäre, und **es bliebe zu wünschen**, dass der Leiter der EU-Beobachtungsmission, sofern die Voraussetzungen dafür gegeben sind, Mitglied des Europäischen Parlaments ist.*
*Det är alltså bra om Europaparlamentet medverkar i alla faserna, också i de faser som föregår själva valövervakningen i snäv mening och **det är önskvärt** att Europeiska unionens delegationer leds av en parlamentsledamot där förhållandena så medger.*
 (4977912)
- 7) ***Es bliebe zu wünschen**, dass die Probleme, die beispielsweise bei der Abwicklung der Instrumente ISPA, SAPARD und PHARE aufgetreten sind, obwohl die Mittel seit 2000 immerhin verdreifacht wurden, auch durch den Aufbau bzw. die Stärkung der Institutionen überwunden oder zumindest verringert werden können.*
***Man hoppas** att problemen med att genomföra till exempel instrumenten Ispa, Sapard och Phare, trots att fonderna har tredubblats sedan 2000, skall kunna övervinnas eller åtminstone minska bland annat genom att institutionerna förstärks.*
 (9589878)

I två fall skrivs det tyskspråkiga uttryckets motsvarighet i svenskan i konditionalis och är därför i preteritum. I dessa fall skrivs dock de tyskspråkiga uttrycken i presens, indikativ. De här två fallen ser ut så här:

- 8) ***Es bleibt zu wünschen**, daß Israelis und Palästinenser den gleichen tatkräftigen Optimismus an den Tag legen mögen.*
***Om bara israelerna och palestinierna kunde** ge prov på denna viljans optimism.*
 (718144)

- 9) *Auch bleibt zu hoffen, daß aus den Leitungen irgendwann einmal warmes Wasser kommt, denn seit Beginn dieser neuen Amtszeit hatten wir bisher überhaupt noch keines.*
Om man sedan också fick önska varmt vatten i vattenledningarna, vilket man inte alls har fått under det nya parlamentets mandattid.
 (1106032)

I det följande ska jag redogöra för olika svenska motsvarigheter till *bleiben+zu* med infinitiv. Resultat har jag delat in i tre grupper beroende på vilket subjekt som den tyska meningen har: en *dass* (sv. *att*)-sats, en indirekt frågesats eller något annat subjekt.

7.1. Meningar med en *dass*-sats som subjekt

En stor majoritet av meningarna i materialet, 139 meningar, har en *dass*-sats som subjekt. Av dessa har man använt formen *es bleibt zu hoffen, dass...* 98 gånger. De mest frekventa svenska motsvarigheterna för *es bleibt zu hoffen, dass...* är *låt oss hoppas* (16 gånger), *förhoppningsvis* (13 gånger), *man kan hoppas* (13 gånger) och *man får hoppas* (13 gånger) samt *vi får hoppas* (8 gånger).

Låt oss hoppas kan på så sätt betraktas som en halvidiomatisk fast fras att den första och den andra delen inte kan ersättas utan att betydelsen ändras. Den är en fast ordkombination, som är ålderdomlig, men används som ett slags impertivform. Det faktum att *låt oss hoppas* är så allmän i materialet kan ha att göra med genre, det här ålderdomliga uttrycket är allmännare i en sådan stil som mitt material representerar. Betydelsen är i så mån olik än betydelsen i *es bleibt zu hoffen, dass...* att det inte finns något som refererar till att något måste eller kan göras, vilket är den fasta frasens *bleiben+zu* med infinitiv fraseologiska betydelse.

Förhoppningsvis är naturligtvis ingen fast fras, eftersom det bara består av en enskild del. Det är alltså ett ord som i meningen fungerar som adverbial. Dessutom har det inte den fraseologiska betydelse, som *bleiben + zu* med infinitiv har, utan det bara har med det faktum att göra att något hoppas, dvs. det bara har sin fria betydelse. Av verbkonstruktionerna *man kan hoppas*, *man får hoppas* och *vi får hoppas* har de första två den passiva betydelse som *bleiben zu + infinitiv* också betecknar, men bara *man kan hoppas* betecknar att någonting kan göras. På så sätt har *man får hoppas* och *vi får*

hoppas en olik betydelse, eftersom de betecknar vad som får göras. *Man kan hoppas* är således den enda konstruktion som kan betraktas som ekvivalent till *es bleibt zu hoffen, dass...* Den är alltså det enda uttrycket som uppfyller de krävda kännetecken för ekvivalensen: passiv betydelse, samma betydelse i huvud verbet (*hoppas=hoffen*) samt den fraseologiska betydelsen att något måste eller kan göras. I tabell 1 presenteras motsvarigheterna till *es bleibt zu hoffen, dass...* I ett fall fanns det ingen svensk motsvarighet.

Det motsvarande svenska uttrycket	Antalet uttryck i materialet
förhoppningvis	13
man kan hoppas	13
man får hoppas	13
vi får hoppas	8
jag hoppas	4
det återstår att hoppas	4
vi kan hoppas	3
det är önskvärt	2
vi måste hoppas	1
vi vågar hoppas	1
om man sedan fick önska	1
man hoppas	1
vår förhoppning är	1
det vore önskvärt	1
vi hoppas	1
förhoppningen är	1
det är att hoppas	1
kvar blir	1
det finns skäl att hoppas	1
låt	1

Tabell 1. Motsvarigheterna till *es bleibt zu hoffen, dass...*

Tyskans *hoffen* ersätts nästan alltid med svenskans *hoppas*, vilket känns naturligt, eftersom de här två verben har samma betydelse. Intressant är att den svenska

motsvarigheten bara en gång har betydelsen att något måste göras (*vi måste hoppas*), även om den enligt Leirbukt (2006) är den mer allmänna betydelsen. (se avsnitt 4)

Det finns också ett par meningar, där konditionalis används. I dessa fall använder man den dock bara i de svenska meningarna, och inte i de motsvarande tyska meningarna. Exempel på detta är följande:

- 10) ***Auch bleibt zu hoffen***, daß aus den Leitungen irgendwann einmal warmes Wasser kommt, denn seit Beginn dieser neuen Amtszeit hatten wir bisher überhaupt noch keines.
Om man sedan också fick önska varmt vatten i vattenledningarna, vilket man inte alls har fått under det nya parlamentets mandattid.
 (1106032)
- 11) ***Es bleibt zu hoffen***, dass auch Russland nach Festigung seiner inneren Strukturen beitreten kann.
Det vore önskvärt att Ryssland skulle klarlägga sin egen interna struktur så att även de kan komma med.
 (7638903)

Andra verb som används i de tyskspråkiga meningarna i den här gruppen är *wünschen* (18 gånger), *feststellen* och *festhalten*. Motsvarigheterna till *es bleibt zu wünschen*, *dass...* presenteras i tabell 2. I två fall kan ingen motsvarighet finnas i den svenska meningen.

Det motsvarande uttrycket i svenskan	Antalet uttryck i materialet
förhoppningsvis	3
vi får hoppas	2
om bara israelerna och palestinierna kunde	1
måste	1
det är önskvärt	1
man hoppas	1
vi önskar	1
bör	1
låt oss hoppas	1
vi måste hoppas	1
jag hoppas	1
vi vill	1
borde	1
man kan hoppas	1

Tabell 2. Motsvarigheterna till *es bleibt zu wünschen, dass...*

Exempel på meningarna med verbet *wünschen*:

- 12) *Daher bleibt zu wünschen, dass die guten Feen, die heute mit der Zukunft dieser Kleinunternehmen diesem schlafenden Riesen, um mit Bundeskanzler Schäussel zu sprechen - befasst haben, ihre Wünsche konkretisieren, indem sie die für die einzelnen Maßnahmen erforderlichen Haushaltsmittel bereitstellen, so dass die guten Absichten mit konkreten finanziellen Verpflichtungen untermauert werden.*
Men eftersom vi behöver ambitiös finansiering för att kunna göra allt detta får vi hoppas att de goda feerna som idag har kikat in i dessa småföretags framtid? denna sovande jätte, som förbundskansler Wolfgang Schäussel

uttryckte det ? förverkligar deras önskingar genom att anslå de medel som behövs till de olika åtgärderna och att deras goda avsikter backas upp av särskilda finansiella åtaganden .
(21564525)

- 13) *Es bleibt zu wünschen*, dass die Kommission dieselbe Strenge walten lässt, um den freien Kapitalverkehr zu gewährleisten, denn auch unter diesen Umständen muss der Grundsatz für alle gelten.
Man kan hoppas att kommissionen är lika strikt med att garantera den fria rörligheten för kapital, för principen måste tillämpas på alla, även under dessa omständigheter.
(22126061)

Det finns alltså mycket variation och de enda enskilda konstruktioner som förekommer flera gånger, är *vi får hoppas* samt *förhoppningsvis* som också är allmän med *es bleibt zu hoffen*. I allmänhet används emellertid ungefär samma konstruktioner i denna grupp som med *es bleibt zu hoffen*. Enligt Langenscheidt har tyskans *wünschen* ungefär samma betydelse som *hoffen*, och därför är det ingen överraskning att det i de svenska meningarna används verbet *hoppas* såsom i motsvarigheterna till *es bleibt zu hoffen* (Götz et al. 2003, s.v. *wünschen* och *hoffen*). Dessutom tycks svenskans motsvarigheter vara ganska likadana med motsvarigheter till *es bleibt zu hoffen*, och det finns ett uttryck som skulle kunna betraktas som ekvivalent till *es bleibt zu wünschen*, nämligen *man kan hoppas*. I samband med det här uttrycket tycks man dock använda relativt mycket konditionalis. Det finns tre förekomster av *es bliebe zu wünschen* som har icke-konditionala svenska motsvarigheter samt man använder konstruktioner om *bara israelerna och palestinierna kunde...* och *borde* i svenskan som inte har några konditionala motsvarigheter i tyskan.

- 14) *Es bleibt zu wünschen*, dass sich die Kommission in der gleichen Weise , wie sie diese lang erwartete Entscheidung konkretisiert hat , auch für einen einheitlichen Tarif auf der Grundlage einer einheitlichen Vorwahlnummer für die gesamte Europäische Union einsetzt .
På samma sätt som kommissionen ger detta länge emotsedda beslut konkret form, *borde* den även införa ett gemensamt uppringsnummer med ett gemensamt pris för hela Europeiska unionen.
(21045305)
- 15) *Deshalb wäre es zweckmäßig*, wenn das Europäische Parlament in allen Phasen, auch in den der Wahlbeobachtung im engeren Sinne vorangehenden , präsent wäre , **und es bliebe zu wünschen** , dass der Leiter der EU-Beobachtungsmission , sofern die Voraussetzungen dafür gegeben

sind , Mitglied des Europäischen Parlaments ist .

*Det är alltså bra om Europaparlamentet medverkar i alla faserna, också i de faser som föregår själva valövervakningen i snäv mening och **det är önskvärt** att Europeiska unionens delegationer leds av en parlamentsledamot där förhållandena så medger.*

(4977912)

- 16) *Es bleibt zu wünschen, daß Israelis und Palästinenser den gleichen tatkräftigen Optimismus an den Tag legen mögen.*

Om bara israelerna och palestinierna kunde ge prov på denna viljans optimism.

(718144)

- 17) *Deshalb wäre es zweckmäßig, wenn das Europäische Parlament in allen Phasen, auch in den der Wahlbeobachtung im engeren Sinne vorangehenden , präsent wäre , **und es bliebe zu wünschen** , dass der Leiter der EU-Beobachtungsmission , sofern die Voraussetzungen dafür gegeben sind , Mitglied des Europäischen Parlaments ist .*

*Det är alltså bra om Europaparlamentet medverkar i alla faserna, också i de faser som föregår själva valövervakningen i snäv mening **och det är önskvärt** att Europeiska unionens delegationer leds av en parlamentsledamot där förhållandena så medger.*

(4977912)

- 18) *Es bliebe zu wünschen, dass die Probleme, die beispielsweise bei der Abwicklung der Instrumente ISPA , SAPARD und PHARE aufgetreten sind , obwohl die Mittel seit 2000 immerhin verdreifacht wurden , auch durch den Aufbau bzw. die Stärkung der Institutionen überwunden oder zumindest verringert werden können.*

Man hoppas att problemen med att genomföra till exempel instrumenten Ispa, Sapard och Phare, trots att fonderna har tredubblats sedan 2000, skall kunna övervinnas eller åtminstone minska bland annat genom att institutionerna förstärks.

(9589878)

Verbet *festhalten* används 8 och *feststellen* 7 gånger. Motsvarigheterna till *es bleibt festzustellen* presenteras i tabell 3:

Ett motsvarande uttryck i materialet	Antalet uttryck
kan det konstateras	1
faktum kvarstår	1
vi kan bara konstatera	1
det kan också fastslås	1
vad man måste notera	1
jag konstaterar	1
man kan konstatera	1

Tabell 3. Motsvarigheterna till *es bleibt festzustellen, dass...*

Det finns mycket variation i konstruktioner som används. Värt att märka är också att det i den här gruppen används ett par s-passiv-former, som inte alls är allmänna i materialet i allmänhet. Verbkonstruktionerna *kan det konstateras* och *det kan också fastslås* samt *vad man måste notera* har samma passiva betydelse som *bleiben zu + infinitiv*. Dessutom har konstruktionerna *kan det konstateras* och *det kan också fastslås* betydelsen att något kan göras. I allmänhet tycks verbet *feststellen* ersättas med svenskans *konstatera* som har samma betydelse som det tyska verbet. Däremot har verben *notera*, *kvarstå* och *fastslå* en annorlunda betydelse. Man kan alltså dra slutsatsen att *kan det konstateras* samt *man kan konstatera* är ekvivalenta till *es bleibt festzustellen*.

Det tycks vara svårt eller kännas onödigt att översätta *es bleibt festzuhalten*, för till och med 5 av 8 gånger som uttrycket används översätts *es bleibt festzuhalten* inte alls, t.ex:

- 19) *Abschließend **bleibt festzuhalten**, dass die Initiative einen echten und wichtigen Fortschritt bei der Schaffung eines europäischen Strafrechtsraums darstellt. Avslutningsvis innebär initiativet ett stort framsteg i skapandet av ett*

europiskt straffrättsligt område, även om det är ett delområde och begränsat.
(3783668)

- 20) Abschließend **bleibt festzuhalten**, dass die Kommission von den 45 vorgeschlagenen Änderungen der Verordnung fünf vollständig und weitere 18 dem Grundsatz nach oder teilweise akzeptieren kann. Avslutningsvis kan kommissionen av de 45 ändringsförslagen till förordningen godta fem till fullo, och ytterligare 18 i princip eller delvis.
(20509187)

Motsvarigheterna till *es bleibt festzuhalten* presenteras i tabell 4.

Ett motsvarande uttryck i materialet	Antalet uttryck
jag skulle vilja uttrycka min tacksamhet över att kunna konstatera	1
resultatet blir	1
det återstår att konstatera	1

Tabell 4: Motsvarigheterna till *es bleibt festzuhalten*, dass....

7.2. Meningar med en indirekt frågesats som subjekt

Det finns 60 meningar i materialet, där subjektet är en indirekt frågesats. Till och med 55 av dessa innehåller det tyska uttrycket *es bleibt abzuwarten*. 38 av dessa 55 meningar har *det återstår att se* som den motsvarande svenska konstruktionen. I 13 av de meningar, där man har använt *es bleibt abzuwarten*, placeras subjektet, dvs. den indirekta frågesatsen, före huvud verbet. I 10 av dessa meningar använder man i svenskan *det återstår att se*. I två av de 13 meningarna har man i svenskan börjat meningen med *det återstår att se* även om man i tyskan har placerat subjektet sist.

De tre meningar, som inte har *det återstår att se* som den motsvarande konstruktionen, har följande svenska motsvarigheter:

- 21) *Ob der Herr Abgeordnete in diesem Falle die Amtszeit von Herrn Milosevic zurücksehen wird, **bleibt abzuwarten**.*
*Om den ärade ledamoten, när det sker, kommer att se tillbaka nostalgiskt till Milosevic-tiden **får vi se**.*
 (2982823)
- 22) *Welche Auswirkungen die Preissenkung auf die Verbraucher hat **bleibt abzuwarten**.*
*Vilka effekter prissänkningen kommer att få på konsumenterna är något **vi fortfarande får se**.*
 (32139796)
- 23) *Und wie der Rat nun genau gedenkt, die Rechte von Drittstaatsangehörigen zu stärken, **bleibt abzuwarten**.*
*Hur rådet exakt föreställer sig att rättigheterna för personer från tredje land skall **se ut får vi vänta på**.*
 (36663002)

I alla tre fall har man alltså använt hjälpverbet *få*.

Eftersom verbet *återstå* som sådan bara består av ett enskilt ord och inte har någon fraseologisk betydelse, är det inte alls en fast fras, utan helt enkelt ett ord. *Återstå* har den fria betydelsen 'stå kvar', 'vara ännu ogjord' (Cantell et al. 2002, s.v. *återstå*). Enligt Langenscheidt (2003) har det tyska verbet *bleiben* (utan *zu*) en fri betydelse av samma slag: 'etwas bleibt jemandem die einzige Möglichkeit' (Götz et al. 2003, s.v. *bleiben*), dvs. något är kvar för någon som den enda möjligheten. Detta kan ha kanske påverkat verbvalet i de fall, där meningen har översatts från ett språk till ett annat. Den idiomatiska betydelse, som den fasta frasen *bleiben+zu+infinitiv* har, har *återstå* dock inte. Ungefär samma betydelse, som *återstå* har, har också *kvarstå* som också används i materialet två gånger. I fråga om huvudverben *se* och *avvakta*, kan man konstatera att *avvakta* och *abwarten* i stor mån har samma betydelse, medan *se* inte har den. Frasen *det återstår att...* har samma passiva betydelse som *bleiben zu+infinitiv*, men den betecknar inte att något måste eller kan göras.

Intressant är, hur allmän konstruktionen *det återstår att...* är i den här gruppen jämfört med gruppen 1, där subjektet är en *dass*-sats. I den första gruppen används

det återstår att... bara 4 gånger. Detta har alltså troligen att göra med subjektet eller huvud verbet i konstruktionen.

De svenska konstruktionerna som motsvarar *es bleibt abzuwarten* presenteras i tabell 5:

Det motsvarande uttrycket i svenskan	Antalet uttryck i materialet
det återstår att se (det återstår för oss att se x1)	38
vi får se (vi fortfarande får se x1)	6
får vi vänta på	1
slutligen kommer det att bli viktigt	1
vi måste se (vi måste nu se x1)	3
vi måste avvakta och se	1
vi måste undersöka	1
vi väntar på åtgärderna	1
frågan är	1
problemet är nu	1
det kvarstår att se	1
det gäller	1

Tabell 5. Motsvarigheterna till *es bleibt abzuwarten*

I många av dessa har man använt hjälp verbet *måste*, vars betydelse motsvarar konstruktionens *bleiben+zu+infinitiv* fraseologiska betydelse. Däremot finns det inget

passivliknande i de flesta av dessa, utan de är aktiva, med subjektet *vi*. Det enda undantaget är det passiva *det kvarstår att se*, som har samma betydelse som *det återstår att se*. I denna grupp finns det alltså inget uttryck som skulle kunna klassificeras som ekvivalent till *es bleibt abzuwarten*.

7.3. Meningar med något annat subjekt

Majoriteten av meningarna i materialet faller i grupp 1 eller 2. Det finns dock 10 fall i materialet, där subjektet för *bleiben + zu + infinitiv* är något annat än en indirekt frågesats eller en *dass*-sats. Ett alternativ att uttrycka sig tycks vara verbet *återstå*, som används när subjektet är *viel/vieles* "mycket" (2 gånger) samt när subjektet är *das* "det" (2 gånger). Ett annat alternativ tycks vara olika slags aktiva verbfraser, med hjälpverb *få*, *kan* och *måste*, av vilka de två sistnämnda också bär den fraseologiska betydelse, som *bleiben + zu + infinitiv* har. I verb, som har använts med *bleiben + zu* samt deras motsvarande verb i svenskan, finns mycket variation men i allmänhet är de desamma som i andra grupper också. Det kan dock inte hittas några ekvivalenta uttryck i denna grupp. Exempel på konstruktioner i denna grupp är de följande:

- 24) *Viel bleibt zu tun, und ich fordere hier Rat und Kommission dringend auf, weitere Maßnahmen zu ergreifen und vor allem Anreize zu schaffen für die Erforschung eines Impfstoffes und noch mehr für die Erforschung der Quellen und Ursachen solcher Fischseuchen.*
Det återstår mycket att göra, och jag uppmanar här eftertryckligen rådet och kommissionen att tillgripa ytterligare åtgärder och framför allt skapa impulser för forskning kring ett vaccin och i ännu högre utsträckning för undersökning av källorna och orsakerna till sådana fisksjukdomar.
 (697069)
- 25) *Vieles bleibt zu tun .*
Mycket återstår att uträtta .
 (34074732)
- 26) *Fünf Jahre nach Rio bleibt festzustellen : Viele Reden , viel Getöse - leider auch gerade hier hinter mir - , aber absolut nichts erreicht !*
Fem år efter Rio kan vi konstatera att det varit mycket prat och orerande - tyvärr också just här bakom mig - men absolut inga resultat !
 (29642906)

I tabell 6 presenteras konstruktionerna i den här gruppen.

Det tyska uttrycket i materialet	Det motsvarande uttrycket i svenskan	Antalet uttryckpar
viel bleibt zu tun	mycket återstår att göra	1
das bleibt zu hoffen	man får hoppas	1
Fünf Jahre nach Rio bleibt festzustellen: Viele Reden, viel Getöse	Fem år efter Rio kan vi konstatera att det varit mycket prat och orerande	1
das bleibt abzuwarten	men vi måste avvakta på den punkten	1
das bleibt zu hoffen	jag hoppas det	1
Gerade nach ihrem Bericht bleibt festzustellen: Waren, Dienstleistungen und Kapital können Sie in der Europäischen Union zu jeder Tages- und Nachtzeit hinbringen, wohin Sie wollen.	Efter ert betänkande kan vi fortfarande fastställa följande: Varor, tjänster och kapital kan ni dag och natt flytta runt hur ni vill inom Europeiska unionen.	1
viel bleibt zu tun	det återstår mycket att göra	1
vieles bleibt zu tun	mycket återstår att uträtta	1
Das bleibt abzuwarten	Det återstår att se	2

Tabell 6: De tyska konstruktionerna och deras motsvarigheter i grupp 3.

I allmänhet kan alltså konstateras att det fanns två ekvivalenta uttryck till *es bleibt zu hoffen*: modalverbkonstruktionerna *man kan hoppas* och *man måste hoppas*. Den förstnämnda är ekvivalent också till *es bleibt zu wünschen*. Dessutom hittades två ekvivalenta uttryck till *es bleibt festzustellen*: *kan det konstateras* och *man kan konstatera*.

8. SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Utgångspunkten för undersökningen var den tyska verbkonstruktionen *bleiben + zu* med infinitiv. Syftet var att ta reda på vilka konstruktioner som används i svenska meningar där det finns samma sakinnehåll som i de tyska meningarna. För det första ville jag veta, vilka verb som används med den här konstruktionen samt med motsvarande konstruktioner i svenskan. Vidare granskade jag i undersökningen, vilken faktor/vilka faktorer som påverkar uttrycksvalet i svenskan. Utöver detta ville jag också undersöka, vilka av de svenska konstruktionerna som kan betraktas som ekvivalenta med hänsyn till betydelsen med den tyska konstruktionen.

Eftersom undersökningen var en kontrastiv studie, valde jag kontrastiv lingvistik som den teoretiska referensramen. Överraskande var att det fanns så lite teoretisk information om *bleiben +zu*-konstruktionen, vilket också gjorde det lite utmanande för mig att välja en modell för analysdelen. Slutligen beslöt jag för att basera analysdelen på fraseologin, vilket kändes vara det rätta valet och gick bra samman med materialtypen samt den valda definitionen för ekvivalensen i den här undersökningen.

Undersökningens datainsamling utfördes med hjälp av internetkorpusen *Europarl3* som är en delkorpus av den mer omfattande OPUS-korpusen. Med hjälp av korpusen fick jag tag på 209 meningar på båda språken, där *bleiben* kom före *zu*. Meningarna var textavsnitt av plenarsessioner i europeiska parlament i en skriftlig form. Det visade sig att den huvudsakliga faktor, som påverkade valet av uttrycket i svenskan, var subjektet i den tyska konstruktionen. Därför delade jag materialet i fyra grupper beroende på subjektet, efter att ha kopierat det i Word.

I fråga om tempus och modus fanns det rätt lite variation i både de tyska och de svenska meningarna: i hela materialet fanns det bara några enskilda fall av konditionalis, konjunktiv och *s*-passiv. En stor majoritet av de tyska meningarna, till och med 139 meningar, hade en *dass* (sv. *att*)-sats som subjekt. För dessa var de mest frekventa svenska motsvarande uttrycken *låt oss hoppas* (16 gånger), *förhoppningsvis* (13 gånger) samt modalverbkonstruktionerna *man kan hoppas* (13 gånger) och *man får hoppas* (13 gånger) och *vi får hoppas* (8 gånger). Att *låt oss hoppas* var så allmän i

materialet hade troligen att göra med genre som korpusmaterialet representerar. En sådan här ålderdomlig struktur används sannolikt oftare i förvaltningstexter som korpustexterna i mitt material representerar än i några andra genrer. Av dessa kunde *man kan hoppas* betraktas som ekvivalent för *es bleibt zu hoffen*. Det var nämligen ett av de två uttryck som uppfyllde de krävda kännetecknen för ekvivalensen: passiv betydelse, samma betydelse i huvud verbet (*hoppas=hoffen*) samt den fraseologiska betydelsen att något måste eller kan göras. Intressant och också överraskande var att det bara fanns en förekomst av ett uttryck med betydelsen att något måste göras, även om den enligt Leirbukt (2006) var den mer allmänna betydelsen. *Man måste hoppas* är således också ekvivalent till *es bleibt zu hoffen, dass...*

I de flesta fall användes verbet *hoppas* i svenskan, vilket kändes naturligt, för den hade samma betydelse som *hoffen*. Andra verb som användes var *wünschen* (18 gånger), *feststellen* (8 gånger) och *festhalten* (8 gånger). *Es bleibt zu wünschen, dass...* fick i allmänhet samma motsvarigheter i svenskan som *es bleibt zu hoffen, dass...*, av vilka uttrycket *man kan hoppas* är ekvivalent till *es bleibt zu wünschen, dass.....* Detta kändes naturligt, eftersom *wünschen* hade samma betydelse som *hoffen*. Till *es bleibt festzustellen, dass...* fanns det rätt många motsvarande svenska uttryck som hade skrivits i s-passiv, som annars förekom i materialet väldigt sällan. Av dessa kunde *kan det konstateras* och *man kan konstatera* betraktas som ekvivalenta uttryck. I fråga om *es bleibt festzuhalten, dass...* hade den bara i tre av åtta fall en motsvarighet av något slag. I de andra fallen har konstruktionen ingen översättning i den svenska meningen.

Gruppen med en indirekt frågesats som subjekt bestod av 60 meningar, av vilka 55 innehöll konstruktionen *es bleibt abzuwarten*. 37 av dessa hade *det återstår att se* som den motsvarande konstruktionen. I 13 av de 37 de här meningarna placerade man subjektet, dvs. den indirekta frågesatsen, före huvud verbet. Av dessa 13 hade man i 9 meningar den svenska motsvarigheten *det återstår att se*. De tre meningar, som inte hade *det återstår att se* som motsvarighet, hade motsvarigheter, där det användes konstruktioner med modal verbet *få*: *får vi se* och *får vi vänta på*.

Verbet *återstå* har ungefär samma fria betydelse som tyskans *bleiben* (utan *zu*), 'stå kvar', 'vara ännu ogjord', vilket kan ha påverkat valet av verbet i de där fallen, där meningen översattes från ett språk till ett annat. Även om *es bleibt abzuwarten* och *det återstår att se* båda är passiva meningar, har *återstå* ändå inte den fraseologiska betydelsen som *bleiben+zu* med infinitiv har och därför kunde dessa två uttryck naturligtvis inte betraktas som ekvivalenta uttryck. En annan orsak för detta var att *abwarten* och *se* inte har samma betydelse. I fråga om huvudverben är *avvakta* det enda verbet som har samma betydelse som *abwarten*. Jämfört med den första gruppen med *att*-sats som subjekt, användes konstruktionen *det återstår att* i denna grupp väldigt mycket. I den första gruppen användes den nämligen bara 4 gånger. Troligen har skillnaden att göra med huvud verbet eller subjektet.

I fråga om andra motsvarigheter till *es bleibt abzuwarten*, fanns det många uttryck med modal verbet *måste*. Dessa uttryck har samma fraseologiska betydelse som *bleiben + zu* att något måste göras. Uttrycken har dock inget passivliknande, eftersom de har personpronomen *vi* som subjekt.

I allmänhet kunde alltså konstateras att det inte fanns ett enda svenska uttryck i den här gruppen som kunde klassificeras som ett ekvivalent uttryck till *es bleibt abzuwarten*.

I den tredje gruppen föll 11 uttryck som hade något annat subjekt än en *att*-sats eller en indirekt frågesats. Gruppen var alltså relativt liten och det fanns mycket variation i huvudverben som användes med den tyska konstruktionen samt med de svenska uttrycken. I allmänhet var de använda verben ungefär samma som i de andra grupperna. Några regelbundenheter kunde dock hittas: verbet *återstå* användes, när subjektet i den tyska satsen var *viel / vieles* 'mycket' (2 gånger) och när den var *das* 'det' (en gång). Utöver detta användes aktiva verbkonstruktioner av olika slag med modalverb såsom *få*, *kan* och *måste*. I den här gruppen fanns det inte heller ett enda uttryck som skulle ha kunnat klassificeras som ekvivalent till den tyska konstruktionen med ett visst huvudverb.

Kortfattat kan alltså konstateras att i den första gruppen för tre varianter av *bleiben + zu* med infinitiv kunde hittas ett ekvivalent uttryck. För det första är *es bleibt zu hoffen* ekvivalent med två modalverbkonstruktioner: *man kan hoppas* och *man måste hoppas*. Den förstnämnda svenska ekvivalent har också *es bleibt zu wünschen*. För det andra kan *es bleibt festzustellen* klassificeras ekvivalent med *kan det konstateras* och *man kan konstatera*. I den andra och tredje gruppen kunde däremot inga ekvivalenta uttryck finnas.

Undersökningen skulle kanske ha varit mer omfattande och djupare, om det hade funnits mer teori om själva konstruktionen *bleiben + zu* med infinitiv att använda och basera sin undersökning på. Ett lättare alternativ skulle ha kunnat vara att undersöka till exempel konstruktionen *sein+zu* med infinitiv som har samma betydelse, men det tycks finnas mycket mer information om det. I det där fallet hade det troligen ändå inte ha varit lika intressant att veta vilka konstruktioner som används i svenskan och det skulle ha varit svårare att bilda lika omfattande sökningar som med *bleiben+zu*. Dessutom fanns det i denna undersökning trots utmaningar känslan om att skapa något nytt. Jag undrar, om resultat med en annan korpus eller ett annat sätt att samla material kanske också hade varit lite annorlunda. I framtiden skulle det således vara intressant att veta, om *bleiben+zu* verkligen för det mesta används i en tempus och modus, såsom det verkar vara med hänsyn till resultat av min undersökning. Med hänsyn till att det inte fanns många svenska uttryck som kunde betraktas som ekvivalenta för de tyska uttrycken, skulle det också vara bra att veta, i vilka genrer och texttyper konstruktionen *bleiben+ zu* med infinitiv överhuvudtaget används. Det skulle nämligen kunna antas att konstruktionen inte är mycket allmän: för det första fanns det mycket få svenska meningars betydelse var ekvivalent med den tyska meningens betydelse och det är mycket sannolikt att åtminstone en del av de svenska meningarna var översättningar. Översättare verkade alltså inte vara medvetna om konstruktionens *bleiben+zu* betydelse. För det andra tyder bristen på teoretisk information om konstruktion samt tidigare undersökningar/avhandlingar att *bleiben+ zu* troligen inte används speciellt mycket, även om korpusen i en viss kontext fann ett antal meningar.

LITTERATUR

- Aijmer, K., Altenberg, B., Johansson, M. (red.) (1996). *Language in contrast: papers from a symposium on text-based cross-linguistic studies, Lund 4-5 March 1994*. Lund : Lund University Press
- Bengroth, H. (1992). *Finlandssvenska*. Vasa: Schilds Förlag
- Borin, L. (2002). *Parallel corpora, parallel worlds. Selected papers from a symposium on parallel and comparable corpora at Uppsala university, Sweden, 22-24 April, 1999*. Amsterdam : Rodopi.
- Brandt, M. (1973). *Tysk syntax för högskulebruk*. Lund : LiberLäromedel
- Burger, H. (2003). *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen*. Berlin: Erich Schmidt Verlag GmgH & Co.
- Burger, H., Buhofer, A. & Sialm, A. (1982). *Handbuch der Phraseologie*. Berlin: De Gruyter.
- Cantell, I., Martola, N., Romppanen, B., Sundström, M. Sarantola A., Sarantola T. (2002). *Suomi-ruotsi-suomi-sanakirja*. Helsinki: Wsoy.
- Durrell, Martin. (1996). *Hammer's German grammar and usage*. London: Arnold.
- Ebnetter, Theodor. 1976. *Angewandte Linguistik: eine Einführung.1, Grundlagen*. München.
- Engel, U. (1988). *Deutsche Grammatik*. Heidelberg: Groos.
- Fisiak, J. (1980). *Theoretical issues in contrastive linguistics*. Amsterdam: John Benjamins B. V.
- Fisiak, J. (red.) (1981). *Contrastive linguistics and the language teacher*. Oxford: Pergamon
- Fleischer, W. (1982). *Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache*. Leipzig: Bibliographisches Institut.
- Földes, C. (1996). *Deutsche Phraseologie kontrastiv. Intra- und interlinguale Zugänge*. Heidelberg: Groos.
- Granger, S., Altenberg, B. (red.) (2002). *Lexis in contrast: corpus-based approaches*. Amsterdam : John Benjamin
- Granger, S. et al. (2003). *Corpus-based approaches to contrastive linguistics and translation studies*. Amsterdam : Rodopi
- Götz, D., Haensch, G., Wellmann, H. (2003). *Grosswörterbuch Deutsch als Fremdsprache*. Berlin: Langenscheidt
- Helbig, G., Kempter, F. (1997). *Passiv*. Leipzig: Langenscheidt.
- Hellinger, M. (1977). *Kontrastive Grammatik Deutsch/Englisch*. Tübingen: Niemeyer.
- Hessky, R. (1987). *Phraseologie. Linguistische Grundfragen und kontrastives Modell deutsch → ungarisch*. Tübingen: Niemeyer
- Higi-Wydler, M. (1989). *Zur Übersetzung von Idiomen. Eine Beschreibung und Klassifizierung deutscher Idiome und ihrer französischen Übersetzungen*. Bern: Lang.
- Höhle, Tilman N. (1978). *Lexikalische syntax: Die aktiv-Passiv-Relation und andere Infinitivkonstruktionen im Deutschen. Linguistische Arbeiten*. Tübingen:Niemeyer.
- Internet 1: <http://homepages.inf.ed.ac.uk/pkoehn/publications/europarlmtsummit05.pdf> [Online] Tillgänglig 20.3.2012
- Internet 2: http://stp.ling.uu.se/~joerg/paper/opus_lrec04.pdf [Online] Tillgänglig 20.3.2012

- James, C. (1980). *Contrastive analysis*. Harlow: Longman
- Johansson, S. (2007). *Seeing through multilingual corpora: on the use of corpora in contrastive studies*. Amsterdam ; Philadelphia : J. Benjamins
- Jung, W. (1990). *Grammatik der deutschen Sprache*. Mannheim: Bibliographisches Institut
- Jude, W. K., Schönhaar, R. F. (1975). *Deutsche Grammatik*. Braunschweig: Westermann
- Korhonen, J. & Wotjak, B. (2001). *Kontrastivität in der Phraseologie*. I Helbig, G., Götze, L., Krumm, H. & Henrici, G. (red.): *Deutsch als Fremdsprache. Ein internationales Handbuch*. 1. Halbband. Berlin: de Gruyter. S. 228-230.
- Krohn, K. (1994). *Hand und Fuß. Eine kontrastive Analyse von Phraseologismen im Deutschen und Schwedischen*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.
- Krzeszowski, T. (1990). *Contrasting languages: the scope of contrastive linguistics*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Kunkel-Razum, K., Münzberg F. (2006) *Die Grammatik*. Mannheim: Duden.
- Lahtinen, S. (1998). *Genuskongruens och genus i finska gymnasisters inläraarsvenska*. Jyväskylä: University of Jyväskylä
- Leirbukt, O. (2006). *Bemerkungen zur passivischen Fügung bleiben+Infinitiv mit zu – mit besonderer Berücksichtigung subjektloser Konstruktionen*. I Breindl, E., Gunkel, L., Strecker B.(red.) *Grammatische Untersuchungen: Analysen und Reflexionen*. Tübingen: Gunter Narr
- Los Angeles Gomez Gonzalez M., Mackenzie, J. Lachlan, Gonzalez-Alvarez, E. (red.) (2008). *Current trends in contrastive linguistics: functional and cognitive perspectives*. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins.
- Muittari, V. (1980). *Studier över modusbruket I finskan och svenskan: en kontrastiv analys*. Jyväskylä: Jyväskylä universitet
- Muittari, V. (1987). *Om modus och modalitet: en finsk-svensk kontrastiv studie över modalitet i konditionala, koncessiva och komparativa satser och satsfogningar*. Jyväskylä : University of Jyväskylä
- Mcenery, T., Xiao, R., Tono, Y. (2006). *Corpus-based language studies: an advanced resource book*. London: Routledge
- Palm, C. (1995). *Phraseologie. Eine Einführung*. Tübingen: Gunter Narr
- Pearson, J. (2003). *Using parallel texts in the translator training environment*. I Zanettin, F., Bernardini, S., Stewart, D. (red.) *orpora in translator education*. Manchester, UK; Northampton, MA : St. Jerome
- PowerPoint 1: <http://www.tu-chemnitz.de/phil/english/chairs/linguist/independent/kursmaterialien/contrli/ConLi1004.pdf> [Online] Tillgänglig 20.3.2012
- Scherer, C. (1996). *Korpuslinguistik*. Heidelberg: Winter
- Tarvainen K. (1985). *Kielioppia kontrastiivisesti: Suomesta saksaksi*. Jyväskylä : Jyväskylän yliopisto
- Teubert, W., Cermakova, A. (2007). *Corpus linguistics: A short introduction*. London : Continuum
- Salkie, R. (1999). *How can linguist profit from parallel corpora?* I Borin L. (red.) *Parallel corpora, parallel worlds. Selected papers from a symposium on parallel and comparable corpora at Uppsala University, Sweden, 22-23 April, 1999*. Amsterdam: Rodopi

- Sköldberg, E. (2004). *Korten på bordet. Innehålls- och uttrycksmässig variation hos svenska idiom*. Göteborg: Meijerbergs institut för svensk etymologisk forskning.
- Strecker, B. (2006). *Grammatische Untersuchungen. Analysen und Reflexionen*. Tübingen: Narr

BILAGA

Bilaga 1: Korpusmaterialet

12089 Es bleibt zu hoffen , daß die Stellungnahmen des Parlaments bei der Halbzeitbewertung und für die praktische Umsetzung dennoch von Nutzen sind .

Förhoppningsvis hjälper dock parlamentets ställningstaganden till vid bedömningen av programmen efter halva vägen och vid det praktiska genomförandet av dem .

352705 Dennoch bleibt festzuhalten , daß wir vor allem auf Ebene des Zugangs zu den einzelnen Ausrichtungen bessere Ergebnisse hätten erwarten können .

Jag skulle vilja uttrycka min tacksamhet över att kunna konstatera att de yttersta randområdena , däribland de franska utomeuropeiska departementen , varit föremål för ett visst intresse inom ramen för initiativet Interreg III , vilket öppnar nya perspektiv för att de skall kunna samarbeta med länderna inom sitt geografiska område , även om man kunde ha hoppats på något bättre , bl a när det gäller tillgång till de olika områdena .

397585 Es bleibt zu hoffen , daß dies jedem so bewußt ist , wie F. Decourrière , den ich beglückwünschen möchte .

Jag hoppas att var och en är lika medveten om det som F. Decourrière som jag gratulerar !

718144 Es bleibt zu wünschen , daß Israelis und Palästinenser den gleichen tatkräftigen Optimismus an den Tag legen mögen .

Om bara israelerna och palestinierna kunde ge prov på denna viljans optimism .

800241 Es bleibt zu hoffen , daß es eine modernisierte , präzisierte Version von Artikel 6 der Charta des Europarates geben wird , wo unsere bereits vorhandenen Rechte kompakt und kurzgefaßt auflistet sowie die moderne Biotechnik und den Datenschutz mit aufgenommen werden .

Jag hoppas att vi får en moderniserad , formulerad version av artikel 6 i Europarådets konvention , där man kortfattat och koncentrerat listar våra redan befintliga rättigheter samt lägger till den moderna biotekniken och dataskyddet .

1106032 Auch bleibt zu hoffen , daß aus den Leitungen irgendwann einmal warmes Wasser kommt , denn seit Beginn dieser neuen Amtszeit hatten wir bisher überhaupt noch keines .

Om man sedan också fick önska varmt vatten i vattenledningarna , vilket man inte alls har fått under det nya parlamentets mandattid .

1349559 Auch wenn sie sich angesichts der derzeitigen internationalen Gegebenheiten außerstande sieht , die Änderungsanträge des Parlaments zu übernehmen , bleibt festzuhalten , daß das gesamte Dossier sowohl in den verschiedenen Ausschüssen , die Beiträge zum Dary-Bericht geliefert haben , als auch bei dem kürzlichen Hearing im Ausschuß für Landwirtschaft und ländliche Entwicklung sehr konstruktiv und umfassend behandelt wurde .

Även om vi i det nuvarande internationella utgångsläget betraktar det som omöjligt att anta parlamentets ändringsförslag , står det fast att hela beslutsunderlaget behandlats mycket konstruktivt och grundligt både i de olika utskotten , som lämnat in bidrag till Darybetänkandet , och i utfrågningen nyligen i utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling .

1697331 Schließlich bleibt zu hoffen , daß Ihre lobenswerte Absicht , die Kommunikation und die Übersetzungsdienste zu entwickeln , um die Sprachbarrieren zu beseitigen , die den erhofften Synergieeffekten zwischen den Arbeiten unserer Forscher im Wege stehen , nicht als Vorwand dient , um eine der Unionssprachen , deren Expansionsdrang hier weniger noch als anderswo als neutral bewertet werden kann , auf Kosten der anderen zusätzlich zu fördern .

Vi vågar till slut hoppas på att er lofvärda ambition att utveckla kommunikationen och översättningstjänsterna - med syftet att avlägsna språkliga hinder för den samverkan som man önskar skall skapas utifrån våra respektive forskares insatser - inte döljer ytterligare ett försök att främja ett av unionens språk till nackdel för de andra , ett språk vars imperialism inte är neutral , minst av allt här .

1996918 Die portugiesische Präsidentschaft hat in dieser Frage daher eine besondere Verantwortung übernommen , und es bleibt zu hoffen , daß sie das Problem auf dem Rat von Feira in einer Weise löst , damit es sich nicht zu einem Spannungsfeld innerhalb der Europäischen Union wird .

Det portugisiska ordförandeskapet åtog sig därför ett särskilt ansvar i den här frågan och man hoppas kunna lösa problemet under Europeiska rådets möte i Feira så att detta inte förvandlas till en olustkänsla inom Europeiska unionen .

1998447 Nur noch ein abschließendes Wort : Es bleibt zu wünschen , daß aus dieser Konferenz wenigstens ein positives Ergebnis für Timor hervorgeht , denn es muß wirklich etwas für den Wiederaufbau dieses Gebietes und für seine Unabhängigkeit getan werden .

Ett sista ord : att det från den här regeringskonferensen åtminstone kan komma något positivt för Timor , eftersom det är absolut nödvändigt att något görs med hänsyn till området återuppbyggnad och respektive oberoende .

2547415 Es bleibt zu hoffen , dass die Mehrheit unseres Hohen Hauses die Richtlinie in der von der Kommission vorgelegten Form tragen wird .

Man kan hoppas att majoriteten i vår kammare kommer att godta direktivet i den form som lagts fram av kommissionen .

2603054 Es bleibt zu hoffen , dass sich die Europäer , wie Kommissionspräsident Prodi meint , um gemeinsame Werte zusammenfinden .

Det är önskvärt att européerna , vilket ordförande Prodi hävdar , förenas kring gemensamma värderingar .

3155981 Auch wenn wir die Kritik am Rat in vielen Punkten teilen , bleibt festzustellen , dass sie eine politisch nicht vermittelbare Konfrontation wäre und die Glaubwürdigkeit in europäische Institutionen untergraben würde .

Även om vi instämmer i kritiken mot rådet på flera punkter , kan det konstateras att denna strategi skulle innebära en konfrontation där ingen förlikning är möjlig , och som skulle undergräva de europeiska institutionernas trovärdighet .

3488679 Schließlich bleibt zu hoffen , dass die Kommission die bestehenden gemeinschaftlichen Rechtsvorschriften miteinander verbindet und weiterentwickelt , um sie nicht nur transparenter , sondern , entsprechend ihrer Klarheit , auch wirklich effektiv zu gestalten .

Avslutningsvis kan man hoppas att kommissionen kommer att försöka göra den gällande gemenskapslagstiftningen konsekvent och utveckla den så att den inte bara blir mer öppen utan också , eftersom den står fast , verkligen kan utnyttjas .

3783668 Abschließend bleibt festzuhalten , dass die Initiative einen echten und wichtigen Fortschritt bei der Schaffung eines europäischen Strafrechtsraums darstellt .

Avslutningsvis innebär initiativet ett stort framsteg i skapandet av ett europeiskt straffrättsligt område , även om det är ett delområde och begränsat .

3798414 Es bleibt zu wünschen , dass die Schwierigkeiten bei der Umsetzung dieser Programme der Vergangenheit angehören .

Förhoppningsvis är problemen med hur programmen genomförs förbi .

3832425 Es bleibt zu wünschen , dass sich in Europa wirkliche Staatsmänner finden ; der Unterschied zwischen Politikern und Staatsmännern ist der , dass Politiker zwar wissen , was das Volk heute will , Staatsmänner aber wissen , was die Menschen in zwanzig Jahren wollen .

Förhoppningsvis finns det ännu statsmän i Europa ; skillnaden mellan en politiker och en statsman är ju den , att en politiker vet vad folket vill ha i dag medan en statsman vet vad folket verkligen vill ha om 20 år .

4144744 In dieser Situation bleibt zu wünschen , dass es der Kommission gelingt , den marokkanischen Behörden verständlich zu machen , dass die Assoziierung nur auf Gegenseitigkeit beruhen kann , und dass sie gegebenenfalls in der Lage ist , die angemessenen Maßnahmen zu ergreifen .

I den nuvarande situationen måste kommissionen få de marockanska myndigheterna att förstå att associeringsavtalet endast kan grundas på principen om reciprocitet och att kommissionen i så fall vet att vidta lämpliga åtgärder .

4421084 Abschließend bliebe zu sagen , dass die Reform der Gemeinsamen Fischereipolitik und die Verabschiedung des Grünbuchs im März für die Bestandserhaltung und den Fischereisektor von entscheidender Bedeutung sind .

Slutligen , reformen av den gemensamma fiskeripolitiken och inledningen av arbetet med grönboken i mars är avgörande för att bevara fiskbestånd och för fiskeindustrin .

4430926 Ich möchte auch einmal mehr daran erinnern , dass es eine Vereinbarung gab , das Programm nach Konsultation mit den Ausschüssen des Parlaments im Januar vorzulegen ; es bleibt zu hoffen , dass es Ihnen im kommenden Jahr gelingt , die Termine besser einzuhalten .

Jag vill även än en gång erinra om att det fanns en överenskommelse om att programmet skulle läggas fram i januari , efter rådfrågningsförfarandet med parlamentets utskott . Man får hoppas att de håller tidsfristerna bättre nästa år .

4977912 Deshalb wäre es zweckmäßig , wenn das Europäische Parlament in allen Phasen , auch in den der Wahlbeobachtung im engeren Sinne vorangehenden , präsent wäre , und es bliebe zu wünschen , dass der Leiter der EU-Beobachtungsmission , sofern die Voraussetzungen dafür gegeben sind , Mitglied des Europäischen Parlaments ist .

Det är alltså bra om Europaparlamentet medverkar i alla faserna , också i de faser som föregår själva valövervakningen i snäv mening och det är önskvärt att Europeiska unionens delegationer leds av en parlamentsledamot där förhållandena så medger .

5762956 Im Interesse aller Bürgerinnen und Bürger der EU bleibt zu hoffen , dass diese Kriterien auch umgesetzt werden , wenn der Rat über den Sitz entscheidet .

För EU : s medborgares skull får vi hoppas att dessa kriterier också uppfylls då rådet fattar beslut i frågan .

5906509 Es bleibt abzuwarten , ob der von der US-Regierung angekündigte Beitrag von 200 Mio. USD zu diesem Fonds vom Kongress gebilligt wird und ob dies tatsächlich zusätzliche Mittel sein werden , aber dies ist nicht das Thema der Diskussion , die wir heute in diesem Haus führen .

Det kvarstår att se huruvida det annonserade bidraget på 200 miljoner amerikanska dollar från USA : s regering till denna fond antas i kongressen , och huruvida det

faktiskt kommer att bli ytterligare pengar , men det ingår inte i våra mer begränsade överläggningar här .

5969153 Das rechtliche Verfahren ist noch nicht abgeschlossen , und es bleibt zu hoffen , dass das Endergebnis den besten Traditionen des ägyptischen Rechtssystems gerecht wird .

Den rättsliga processen är inte avslutad , och man får hoppas att slutresultatet kommer att återspegla det egyptiska rättssystemets bästa traditioner .

6433531 Es bleibt zu hoffen , dass diese neue Entwicklung mehr als nur eine Änderung der Wortwahl mit sich ziehen wird .

Låt oss hoppas att denna nya utveckling innebär mer än en språklig förändring .

6438359 Es bleibt zu hoffen , dass sie die richtige Botschaft an die tschechische Regierung darstellen und dass man bei den Überlegungen zur Zukunft von Temelin auch die Null-Alternative ernsthaft in Betracht zieht .

Man får hoppas att de ger det rätta budskapet till Tjeckiens regering och att även nollalternativet tas på allvar när man dryftar Temelins framtid .

6642854 Es bleibt zu hoffen , dass es durch diesen Bericht leichter sein wird , dieses Konto und ähnliche Konten anderswo in Europa einzufrieren , sollte es sich als notwendig erweisen .

Man kan hoppas att detta betänkande kommer att göra det lättare att frysa tillgångarna på detta konto och liknande konton på andra håll i Europeiska unionen , om detta skulle bli nödvändigt .

6649934 Meine Fraktion ist der Meinung , dass uns die Genfer Konvention als Ausgangspunkt dienen sollte , und es bleibt zu hoffen , dass eine gemeinsame Asylnpolitik das schließlich tun wird .

Min grupp anser att vi bör bygga vidare på Genèvekonventionen , och vår förhoppning är att en gemensam asylnpolitik till sist kommer att göra det .

6955276 Es bleibt zu hoffen , dass die Initiative der Europäischen Union Anlass für die Internationale Zivilluftfahrt-Organisation ist , dafür zu sorgen , dass die an sie gerichteten Empfehlungen zur Stärkung der geltenden internationalen Sicherheitsstandards in Flughäfen und im Luftverkehr angenommen werden .

Man får hoppas att ICAO på Europeiska unionens initiativ kommer att ansvara för att de rekommendationer som har ställts till organisationen i syfte att stärka internationella säkerhetsnormer för flygplatser och flygtransporter blir godkända .

7577214 Es bleibt zu hoffen , dass es dem Gipfel von Laeken gelingt , mit dem Mandat des Konvents die unabdingbaren Voraussetzungen für ein logischeres und ausgewogeneres institutionelles Projekt zu schaffen .

Vi får hoppas på att man vid toppmötet i Laeken lyckas skapa de villkor som krävs för ett mera logiskt och välbalanserat institutionellt projekt , med hjälp av konventets mandat .

7585246 Es bleibt zu hoffen , dass dabei eine Übereinkunft erzielt werden kann .

Vi måste hoppas att en överenskommelse kan nås vid det tillfället .

7638903 Es bleibt zu hoffen , dass auch Russland nach Festigung seiner inneren Strukturen beitreten kann .

Det vore önskvärt att Ryssland skulle klarlägga sin egen interna struktur så att även de kan komma med .

8313193 Trotzdem bleibt festzustellen , dass angesichts von 125 Selbstmorden pro Jahr in den Gefängnissen Frankreich die Todesstrafe vielleicht abgeschafft , aber noch lange nicht beseitigt hat .

Faktum kvarstår att med 125 självmord per år i fängelserna har Frankrike kanske övergivit dödsstraffet , men har ändå inte avskaffat det .

8541951 Wir müssen im Nahen Osten , in Afghanistan und auf dem Balkan gemeinsam handeln ; es bleibt zu hoffen , dass die USA ihre Haltung zu Kyoto und vor allem auch in Bezug auf einige beunruhigende Ankündigungen der Regierung Bush überdenken .

Vi måste agera gemensamt i Mellanöstern , i Afghanistan och på Balkan . Vi hoppas att Förenta staterna omprövar sin hållning angående Kyoto och framför allt angående vissa oroande kungöranden från Bushadministrationen .

8845844 Abschließend bleibt zu erwähnen , dass die immensen sozialen Probleme , auf die einige Kolleginnen und Kollegen schon hingewiesen haben , vor allem die Jugendarbeitslosigkeit , viele neue Arbeitsplätze in der Region notwendig machen .

Avslutningsvis kan nämnas att de enorma sociala problem , som redan har påpekats av några kolleger , framför allt ungdomsarbetslösheten , gör att det krävs många nya arbetstillfällen i regionen .

9480363 Es bleibt zu hoffen , dass dieser kleine Schritt bei der Überprüfung der Akte oder im Rahmen der Tätigkeit des Konvents zu weiteren kleinen Schritten führt .

Det återstår att hoppas att detta lilla steg leder till ytterligare små steg vid översynen av akten eller inom ramen för konventets arbete .

9525524 Es bleibt zu wünschen , dass beim nächsten Mal ein größerer Teil von uns weiter in die Zukunft blickt und sich traut , mehr Ressourcen für die Erforschung der Kernfusion bereitzustellen .

Förhoppningsvis kan fler av oss nästa gång se längre in i framtiden och våga reservera mer resurser för forskningen kring fusion .

9589878 Es bliebe zu wünschen , dass die Probleme , die beispielsweise bei der Abwicklung der Instrumente ISPA , SAPARD und PHARE aufgetreten sind , obwohl die Mittel seit 2000 immerhin verdreifacht wurden , auch durch den Aufbau bzw. die Stärkung der Institutionen überwunden oder zumindest verringert werden können .

Man hoppas att problemen med att genomföra till exempel instrumenten Ispa , Sapard och Phare , trots att fonderna har tredubblats sedan 2000 , skall kunna övervinnas eller åtminstone minska bland annat genom att institutionerna förstärks .

9745515 Es bleibt zu hoffen , dass ihre Anwendung zu einer wirklichen Weiterentwicklung der mit dem audiovisuellen Sektor verbundenen Branchen und Dienstleistungen führt .

Man får hoppas att det genom att man tillämpar dem verkligen blir möjligt för industrin och tjänsterna i anslutning till den audiovisuella sektorn att göra framsteg .

9936494 Auch sollten wir Dschibuti und Kenia danken , die lange Zeit eine Vermittlerrolle gespielt haben ; zu ihnen ist nun auch Äthiopien hinzugekommen , das großen Einfluss hat , und es bleibt zu wünschen , dass es diesen drei Ländern gelingen möge , verschiedene Empfehlungen für die an der Konferenz in Nairobi teilnehmenden Führer auszuarbeiten .

Jag tycker att vi måste tacka även Djibouti och Kenya , länder som under lång tid har fyllt medlarens roll . Till dem har nu också Etiopien med stor tyngd sällat sig .

10775971 Es bleibt zu hoffen , dass sich die USA überzeugen lassen und eine positivere Haltung einnehmen werden , wenn der Strafgerichtshof in der Praxis unter Beweis stellt , dass er sich an die höchsten Standards der Rechtsstaatlichkeit hält und sich nicht für politische Zwecke missbrauchen lässt .

Sedan får vi hoppas att USA kan övertygas om att inta en mera positiv hållning när brottmålsdomstolen i praktiken har haft möjlighet att visa att den fungerar i överensstämmelse med de högsta rättssäkerhetsnormer och inte missbrukas för politiska syften .

10931774 Es bleibt zu hoffen , dass von Kopenhagen ein positives Signal in dieser Richtung kommt .

Låt oss hoppas att rådet i Köpenhamn lämnar en positiv signal i denna riktning .

11337301 Es bleibt zu wünschen , dass der Rat , die Kommission und der Konvent zur Zukunft Europas im Rahmen ihrer jeweiligen Zuständigkeiten dazu beitragen , einer echten europäischen Außenpolitik und einer echten ESVP Gestalt zu verleihen .

Vi önskar bara att rådet , kommissionen och konventet om Europas framtid , var och en inom sitt kompetensområde , kommer att bidra till att utforma en verklig europeisk utrikespolitik och en verklig gemensam europeisk säkerhets- och försvarspolitik .

11995228 Es bleibt zu hoffen , dass seinen Empfehlungen , beispielsweise jenen zum Gesetz über politische Parteien , nachgekommen wird .

Förhoppningsvis kommer dess rekommendationer , till exempel avseende lagen om politiska partier , att följas upp .

12364152 Es bleibt zu hoffen , dass dieser ihn auch aufgreift .

Såsom Theato just betonat har vi lämnat en uppmaning till konventet och vi hoppas att det skall ta sig an den .

13072939 Es bleibt zu hoffen , dass der Bericht dazu beiträgt , die Politik der türkischen Regierung so zu verändern , dass ein Beitritt der Türkei zur Europäischen Union erfolgen kann .

Låt oss hoppas att betänkandet bidrar till att ändra den turkiska regeringens politik så att Turkiet kan anslutas till Europeiska unionen .

13392358 Nun bleibt zu wünschen , dass die Regierungskonferenz die Anzahl der Bereiche , in denen Mehrheitsentscheidungen getroffen werden können , erweitert .

Nu bör regeringskonferensen öka antalet frågor som kan avgöras med majoritetsbeslut .

13436072 Es bleibt zu hoffen , dass in Cancun ein grundlegendes Gleichgewicht zwischen all diesen Fragen erreicht werden kann , ansonsten wird die Globalisierung von unseren Gesellschaften abgelehnt .

Vi hoppas alltså att man i Cancún kommer fram till en grundläggande balans mellan alla dessa dimensioner , annars kommer globaliseringen att förkastas av vårt samhälle .

13473574 Auf längere Sicht bleibt zu wünschen , dass sich ' Marco Polo ' als tragfähig erweist und mit zusätzlichen Mitteln ausgestattet wird .

På längre sikt får vi hoppas att Marco Polo-programmet kommer att visa sig vara värdefullt och att det får ytterligare finansiering .

13481737 Es bleibt zu hoffen , dass viele dieser Bedenken durch die Regierungskonferenz zerstreut werden .

Förhoppningsvis kommer många av dessa frågetecken att rätas ut under regeringskonferensen .

13727216 Damit besteht die Möglichkeit , sie noch vor Eröffnung der WTO-Ministerkonferenz in Cancún annehmen zu können , und es bleibt zu hoffen , dass Kommissar Lamy , der nächste Woche die EU dort vertreten wird , diese freundlicherweise im Rahmen seines Verhandlungsmandats berücksichtigt , insbesondere was die unbedingt zu vermeidende Wasserprivatisierung betrifft .

Detta ger oss även en möjlighet att anta dem innan WTO : s ministerkonferens inleds i Cancún , och jag hoppas att kommissionär Lamy , som nästa vecka företräder EU , vill gå oss till mötes genom att inom ramen för sitt förhandlingsmandat ta hänsyn till betänkningarna , i synnerhet när det gäller den avgörande frågan om att förhindra privatisering av vattensektorn .

13870671 Es bleibt zu wünschen , dass die in diesem Bericht vorgeschlagenen Maßnahmen nicht das gleiche Schicksal ereilt wie die Erika und die Prestige ?

(FR) Låt oss hoppas att de åtgärder som föreslås i det framlagda betänkandet inte går samma öde tillmötes som Erika och Prestige .

14143398 Es bleibt zu hoffen , dass der gegenwärtige Teufelskreis durchbrochen werden kann .

Man kan bara hoppas att den nuvarande onda cirkeln kan brytas .

14375716 Es bleibt zu wünschen , dass die Europäische Union anders als die USA deren Initiative offen unterstützt , die allein geeignet ist , dem gegenwärtigen Prozess der Zerstörung ein Ende zu setzen .

Vi måste hoppas att Europeiska unionen , i motsats till Förenta staterna , öppet stöder deras initiativ , som är det enda som kan stoppa den nuvarande förstörelseprocessen .

14610487 Es bleibt festzuhalten , dass der sich durch diesen ganzen Bericht ziehende Ansatz darin besteht , die Forschung lediglich als Element des Wettbewerbs zwischen Europa und den USA oder zwischen den einzelnen Unternehmen zu betrachten .

Det är fortfarande så att hela tillvägagångssättet som man har antagit i detta betänkande innebär att man betraktar forskning helt och hållet som en faktor i konkurrensen mellan Europa och Förenta staterna , eller mellan olika företag .

14917534 Es bleibt zu wünschen , dass dieser Akt der , ich wiederhole es , keine Übernahmerichtlinie ist - , sofern er morgen vom Parlament angenommen werden sollte , einen realen Wettbewerb zwischen den Rechtssystemen auszulösen und dazu beizutragen vermag , dass jene Systeme , in denen öffentliche Übernahmeangebote benachteiligt und behindert werden , durch die so genannte Abstimmung mit den Füßen der internationalen Investoren dafür bezahlen .

Om denna åtgärd ? som inte , jag upprepar det , är ett direktiv om uppköpserbjudanden ? skulle godkännas i morgon också av parlamentet , så hoppas jag att den kommer att ge upphov till äkta konkurrens mellan olika rättssystem och garantera att de system i vilka uppköpserbjudanden bestraffas och försvåras får betala priset för detta genom att deras internationella investerare gör sina investeringar på annat håll .

15090490 Es bleibt zu hoffen , dass entsprechende Initiativen möglichst schnell auch von unseren neuen Nachbarn ergriffen werden , damit die entsprechende Produktion auch in den Nachbarregionen der Union gesteigert wird .

Förhoppningsvis kommer även våra nya grannar att så snart som möjligt anta initiativ av det här slaget , så att produktionen på så vis även kan ökas i unionens angränsande regioner .

15212966 Es bleibt zu hoffen , dass wir künftig nicht nur den Schnellreaktionsmechanismus benutzen , sondern neue synthetische Drogen langfristig auch im Wege eines fortlaufenden Informationsaustauschs überwacht werden .

Man kan hoppas att vi i framtiden inte bara genomför mekanismen för akuta ingripanden utan att nya syntetiska droger också på lång sikt kommer att kontrolleras genom ett fortgående informationsutbyte .

15219431 . Es bleibt zu hoffen , dass der Ruck , den sich dieses Parlament mit dem Bericht Breyer gegeben hat , nicht nur das Ende der dogmatischen Bestrebungen der Antiatom-Ajatollahs bedeutet , sondern auch ein sachliches Nachdenken ermöglicht , das einen wirklichen Kurswechsel einleiten kann .

. ? Låt oss hoppas att parlamentets förvånade reaktion på Breyerbetänkandet inte bara kommer att innebära slutet på anti-kärnkraftsajatollornas dogmatiska kampanj , utan också inleda en period med lugn eftertanke som kommer att förebåda en verklig rikttningsförändring .

15763609 Es bleibt zu hoffen , dass sich die Situation bald bessert , da wir uns alle der Notwendigkeit zu handeln bewusst sind .

Man kan emellertid bara hoppas att läget snart blir bättre , eftersom alla är medvetna om att det finns ett behov att handla .

16013995 Es bleibt zu hoffen , dass nicht der Versuch unternommen wird , die Union als Forum zu benutzen , um die vergangenen Ungerechtigkeiten des Ostens oder den Unilateralismus des Westens zu unterstützen .

Man får hoppas att det inte görs några försök att utnyttja unionen som ett forum för att straffa öst för tidigare orättvisor eller stödja västs unilateralism .

16109675 Wir öffnen das Monopol der geregelten Märkte , und es bleibt zu hoffen , dass dieser neue Wettbewerb günstigeren Produkten Zugang verschaffen sowie zu liquideren Märkten und somit zu einer Mittelloptimierung führen wird .

Vi öppnar upp monopolet på den reglerade marknaden och vi kan hoppas att denna nya konkurrens ger tillgång till billigare produkter och leder till mer likvida marknader och därmed till att resurserna används på bästa sätt .

16740179 Es bleibt zu hoffen , dass der Vertragsentwurf bereits im Juni vorliegen wird , denn nur dann können wir unseren Weg als weltweit dynamischste wirtschaftliche und politische Union fortsetzen .

Förhoppningsvis kommer förslaget till fördrag att vara slutfört i juni , eftersom vi först då kan fortsätta som världens mest dynamiska politiska och ekonomiska union .

16763923 Es bleibt zu hoffen , dass sie diese Warnung berücksichtigen .

Låt oss hoppas att de hörsammar denna varning .

16774208 Es bleibt zu hoffen , dass mit dieser Rolle des Parlaments den wiederholten Verzögerungen aufseiten des Rates wirksamer begegnet werden kann , auf die ja hier mehrere Redner , beispielsweise Herr von Boetticher , hingewiesen haben .

Parlamentets roll kommer förhoppningsvis att resultera i större effektivitet när det gäller de upprepade förseningarna i rådet , vilket många talare , inklusive Christian Ulrik von Boetticher , har påpekat här .

17274084 Es bleibt zu hoffen , dass die erregte Debatte , die wir zurzeit erleben , nicht zu einem dauerhaften Riss in diesem Haus führt .

Vi får hoppas att det häftiga gräl som vi bevittnar och deltar i inte kommer att skapa en permanent spricka i parlamentet .

17771765 Es bleibt zu hoffen , dass die Kräfte , die jetzt frei geworden sind , wirklich dazu eingesetzt werden , um die Reformen voranzutreiben , und dass sich die Politik in Bukarest nicht blockiert .

Låt oss hoppas att de krafter som nu har frigjorts verkligen inriktas på att genomföra reformerna och att den politiska processen i Bukarest inte hindras .

17775909 Es bleibt zu hoffen , dass es Präsident Basescu gelingen wird , eine Koalition zustande zu bringen , der das nationale Interesse eher am Herzen liegt als das Profil der verschiedenen politischen Parteien .

Därför måste vi hoppas att president Basescu kommer att lyckas att bilda en koalition som främst värnar om det nationella intresset snarare än om de olika politiska partiernas profil .

18945756 Es bleibt zu hoffen , dass auch uns die Schwächen des Kyoto-Protokolls klar werden , damit wir unsere Lehren daraus ziehen können und wir bis 2012 über viel wirkungsvollere Waffen zu Bekämpfung der Klimaänderung verfügen .

Förhoppningsvis kommer även svaghetererna i Kyotoprotokollet att visa sig så att vi kan lära oss någonting av dessa , och så att vi till 2012 kommer att ha mycket effektivare vapen mot klimatförändringarna .

19389105 Es bleibt zu hoffen , dass weitere gute Neuigkeiten folgen .

Man kan bara hoppas att de goda nyheterna kommer att fortsätta .

19546832 Es bleibt zu hoffen , dass alle EU-Mitgliedstaaten die Maßnahmen einer starken britischen Ratspräsidentschaft unterstützen , und ich bin sicher , dass auch Frankreich und Deutschland die europäische Solidarität fördern werden .

Man kan bara hoppas att alla EU : s medlemsstater stöder de åtgärder som vidtas av ett starkt brittiskt ordförandeskap , och jag är övertygad om att Frankrike och Tyskland också kommer att ställa sig bakom solidariteten inom EU .

19892912 Die Modalitäten zur Verwaltung dieses Vorhabens werfen eine große Frage auf , und es bleibt zu wünschen , dass das Parlament über die ersten Ergebnisse und die Funktionsmodalitäten informiert wird .

Projektets förvaltningsmetoder föranleder en viktig fråga och vi vill att parlamentet ska hållas informerat om de inledande resultaten och om driftmetoderna i detta avseende .

20117619 Das war ein Fehler , und es bleibt zu hoffen , dass man von dieser Position allmählich abrücken wird .

Det var ett misstag , och man får hoppas att dessa personer nu viker från den ståndpunkten .

20135768 Unter dem Strich bleibt festzuhalten , dass es keinen richtigen Betrag für das regulatorische Eigenkapital gibt .

Resultatet blir att det inte finns något rätt belopp för lagstadgat kapital .

20254242 Es bleibt zu hoffen , dass sie diese Forderung jetzt nicht zurücknehmen .

Förhoppningsvis kommer de inte att dra tillbaka sina krav nu .

20310495 Es bleibt zu hoffen , dass sich die Sache nicht zu lange hinzieht und mittelfristig eine Lösung gefunden werden kann .

Det måste bli ett långsiktigt åtagande ? men låt oss hoppas att det inte blir alltför långsiktigt , utan att situationen löser sig på medellång sikt .

20401304 Es bleibt zu hoffen , dass auf der Tagung des Europäischen Rates im Dezember dieser innovative Ansatz energischen Rückhalt bei den EU-Regierungen findet .

Vi får hoppas att EU : s regeringar ger den här innovativa hållningen sitt eftertryckliga stöd vid Europeiska rådet i december .

20479081 Es bleibt zu hoffen , dass im Zuge der Umsetzung des neuen Programms die gegenseitige Kenntnis , das gegenseitige Verständnis und die gegenseitige Toleranz weiter vertieft werden und die soziale Ausgrenzung verringert wird .

Förhoppningsvis kommer genomförandet av det nya programmet att ytterligare främja ömsesidig kunskap , förståelse och tolerans och minska den sociala isoleringen .

20480966 Es bleibt zu hoffen , dass das neue System einen initiativreichen , positiven Beitrag zur Kultur leistet .

Låt oss i vilket fall som helst hoppas att det nya systemet bidrar mer aktivt till kulturen .

20500295 Unterm Strich bleibt festzuhalten , dass bei einer Beibehaltung des Gemeinsamen Standpunkts zur doppelten Rechtsgrundlage dieser Verordnung letztendlich nur noch eine einzige Rechtsgrundlage , und zwar Artikel 175 , übrig bleiben wird , wenn der EuGH sie nämlich prüft und die untergeordnete Rechtsgrundlage , Artikel 95 , verwirft .

Slutsatsen är att denna förordning , om denna gemensamma ståndpunkt om den dubbla rättsliga grunden behålls , till slut kommer att ha en enda rättslig grund enligt artikel 175 efter att domstolen har granskat den och avvisat den underordnade rättsliga grunden enligt artikel 95 .

20509187 Abschließend bleibt festzuhalten , dass die Kommission von den 45 vorgeschlagenen Änderungen der Verordnung fünf vollständig und weitere 18 dem Grundsatz nach oder teilweise akzeptieren kann .

Avslutningsvis kan kommissionen av de 45 ändringsförslagen till förordningen godta fem till fullo , och ytterligare 18 i princip eller delvis .

20587857 Es bleibt zu hoffen , dass dieses Recht in Zukunft respektiert wird .

Man kan bara hoppas att denna rättighet kommer att respekteras i framtiden .

20620472 Es bleibt zu hoffen , dass Europa diese sechs Monate nutzt , um einen Impfstoff zu entwickeln und sicherzustellen , dass keine günstigen Bedingungen für den Ausbruch der Vogelgrippe auf dem Unionsgebiet entstehen !

Lås oss hoppas att EU utnyttjar dessa sex månader väl genom att ta fram ett vaccin och se till att förhindra att de förutsättningar som krävs för ett utbrott av aviär influensa på EU : s territorium sammanfaller med varandra .

20638736 Es bleibt zu hoffen , dass der morgige Gipfel einen der Faktoren bildet , die es den EU-Mitgliedstaaten ermöglichen , eine langfristige Politik von Maßnahmen zur Verhinderung der unerwünschten Auswirkungen einer Globalisierung auf den Weg zu bringen .

Man kan hoppas att morgondagens toppmöte utgörs av de faktorer som gör att EU-medlemsstaterna kan lansera en långsiktig politik med åtgärder för att förebygga globaliseringens önskade effekter .

21040529 Es bleibt zu hoffen , dass der Widerhall unserer Aussprache immerhin bis zur Kommission vordringt .

Vi kan bara hoppas att ekot från våra debatter ändå kommer att nå kommissionen .

21045305 Es bleibt zu wünschen , dass sich die Kommission in der gleichen Weise , wie sie diese lang erwartete Entscheidung konkretisiert hat , auch für einen einheitlichen Tarif auf der Grundlage einer einheitlichen Vorwahlnummer für die gesamte Europäische Union einsetzt .

På samma sätt som kommissionen ger detta länge emotsedda beslut konkret form , borde den även införa ett gemensamt uppringsnummer med ett gemensamt pris för hela Europeiska unionen .

21266968 Es bleibt zu hoffen , dass beide Länder der Union Anfang 2007 beitreten können .

Förhoppningsvis kan båda länderna gå med i unionen i början av 2007 .

21416740 Es bleibt anzumerken , dass auch in den nächsten Jahren und Jahrzehnten Russland und das russische Erdgas das Rückgrat der Gasversorgung der Europäischen Union bilden werden .

Det återstår för mig att notera att Ryssland och rysk naturgas under de närmaste åren kommer att bli ryggraden i Europeiska unionens gastillförsel .

21564525 Daher bleibt zu wünschen , dass die guten Feen , die heute mit der Zukunft dieser Kleinunternehmen diesem schlafenden Riesen , um mit Bundeskanzler Schüssel zu sprechen - befasst haben , ihre Wünsche konkretisieren , indem sie die für die einzelnen Maßnahmen erforderlichen Haushaltsmittel

bereitstellen , so dass die guten Absichten mit konkreten finanziellen Verpflichtungen untermauert werden .

Men eftersom vi behöver ambitiös finansiering för att kunna göra allt detta får vi hoppas att de goda feerna som idag har kikad in i dessa småföretags framtid ? denna sovande jätte , som förbundskansler Wolfgang Schäussel uttryckte det ? förverkligar deras önsknings genom att anslå de medel som behövs till de olika åtgärderna och att deras goda avsikter backas upp av särskilda finansiella åtaganden .

22126061 Es bleibt zu wünschen , dass die Kommission dieselbe Strenge walten lässt , um den freien Kapitalverkehr zu gewährleisten , denn auch unter diesen Umständen muss der Grundsatz für alle gelten .

Man kan hoppas att kommissionen är lika strikt med att garantera den fria rörligheten för kapital , för principen måste tillämpas på alla , även under dessa omständigheter .

22133150 Es bleibt zu hoffen , dass Europa in dieser äußerst heiklen Phase fähig ist , mit einer Stimme , eigenständig und wirksam seinen Standpunkt zu vertreten , und dass die nächste Parlamentarische Versammlung Europa-Mittelmeer eine hervorragende Gelegenheit bietet , diese Themen zu behandeln .

Man får hoppas att Europa klarar av att självständigt och fullständigt tala med en röst under denna mycket känsliga period , och att nästa möte i den parlamentariska församlingen för Europa ? Medelhavsområdet blir ett gyllene tillfälle att ta tag i dessa frågor .

22438953 Es bleibt zu hoffen , dass wir jetzt klüger sind als früher und dass wir immer besser in der Lage sein werden , die möglichen Gefahren alternativer Lösungen vorauszusagen .

Förhoppningsvis har vi nu blivit klokare än vad vi var tidigare och kommer att fortsätta att bli bättre på att förutsäga de eventuella farorna med alternativa lösningar .

22511999 Es bleibt zu hoffen , dass die Ausnutzung aller möglichen Spielräume nun doch die Kürzung der TEN-Mittel im Zeitraum 2007-2013 zumindest abmildern wird .

Förhoppningen är att vi genom att utnyttja alla till buds stående medel nu åtminstone kan se till att neddragningen av resurserna till de transeuropeiska näten för perioden 2007 ? 2013 blir mindre kännbar .

22537026 Es bleibt zu hoffen , dass diese Praxis fortgesetzt wird , wenn mein Heimatland , Finnland , im Juli den Vorsitz übernimmt .

Förhoppningsvis kommer denna praxis också att fortsätta när mitt land , Finland , tar över ordförandeskapet i juli .

22846732 Es bleibt zu hoffen , dass wir letztlich eine gerechte Lösung finden werden , die die Bevölkerung von Kaschmir einbezieht und die bewirkt , dass die Menschenrechtsverletzungen auf allen Seiten aufhören .

Jag hoppas att vi till slut ska finna en rättvis lösning för Kashmirs befolkning som kommer att sätta stopp för kränkningarna av de mänskliga rättigheterna på alla sidor .

23028395 Da ja die EU eine bedeutende Rolle als Geldgeber spielt , bleibt zu hoffen , dass sich Europa seiner Aufgabe , einen positiven Einfluss auf die Lage auszuüben , gewachsen zeigt .

Låt oss mot bakgrund av EU : s viktiga roll som bidragsgivare hoppas att ? Europa ? i denna yttre front visar sig värdigt uppgiften att utöva ett positivt inflytande på situationen

23834881 Abschließend bleibt zu hoffen , dass es der finnischen Präsidentschaft endlich gelingen möge , zum Fürsprecher der wahren Interessen der europäischen Bürger , Verbraucher und Produzenten zu werden , auch während des in wenigen Tagen stattfindenden nächsten Gipfeltreffens EU-China .

Avslutningsvis får vi hoppas att det finska ordförandeskapet till slut kan axla rollen som försvarare av EU-medborgarnas , EU-konsumenternas och EU-producenternas faktiska intressen , och det även vid det kommande toppmötet mellan EU och Kina som äger rum om ett par dagar .

23881609 Es bleibt zu hoffen , dass bald eine für die srilankischen Minderheitengemeinschaften akzeptable politische Lösung gefunden wird und dass anstelle von Gewalt und Armut endlich dauerhafter Frieden und Wohlstand herrschen .

Låt oss hoppas att en politisk lösning som vore godtagbar för Sri Lankas minoritetsgrupper snart kommer till stånd och att bestående fred och välstånd kommer att avlösa våld och fattigdom .

24233059 Es bleibt zu hoffen , dass hier stärker gegengesteuert wird .

Förhoppningsvis kommer vi att få uppleva ett visst stävande av detta .

26776138 Es bleibt zu hoffen , daß in diesem letzten Halbjahr , dem niederländischem Halbjahr , intensiv daran gearbeitet und derartige Unklarheiten beseitigt werden .

Vi hoppas att nästkommande period , den nederländska perioden , fördjupar och undviker dessa oklarheter .

27841584 Es bleibt zu hoffen , daß die Vertreter der Mitgliedstaaten auf der Regierungskonferenz , wo sie sich mit vielen komplexen Themen beschäftigen werden , diesen nachdrücklichen Appell des Europäischen Parlaments entsprechend berücksichtigen , denn es geht hier um die Verwirklichung des Prinzips des

wirtschaftlichen und sozialen Zusammenhalts und um die Bekräftigung des politischen Stellenwerts dieses Projekts .

Låt medlemsstaternas representanter som samlats till regeringskonferensen , upptagna med mycket viktiga frågor , lyssna och ta till sig detta upprop från Europaparlamentet . Detta är principen om den ekonomiska och sociala sammanhållningen som förverkligas , det är det politiska kallet för ett projekt som skall förverkligas .

28011181 Deshalb , Herr Präsident , und damit komme ich zum Schluß , glaube ich , daß diese Empfehlung , auch wenn sie etwas spät kommt , aber besser spät als nie , zum richtigen Zeitpunkt kommt , und es bleibt zu hoffen , daß sie die Minister noch vor dem Gipfel in Amsterdam lesen .

Alltså herr ordförande , och med detta avslutar jag , tror jag att denna rekommendation , om än sen , bättre sent än aldrig , har kommit i rättan tid och man får hoppas ministrarna läser den innan kulmen nås i Amsterdam .

28241260 Doch es bleibt festzustellen , daß wir noch weit davon entfernt sind , den Erwartungen der europäischen Bürger - die sich in großer Zahl mit sehr wichtigen , ihre grundlegenden Interessen berührenden Fällen an uns wenden - mit der notwendigen und wünschenswerten Effizienz zu entsprechen ; wir haben , wie gesagt , auf diese Petitionen , auf diese Eingaben , dieses Drängen auf Verteidigung ihrer Rechte und Interessen nicht mit der gewünschten Effizienz antworten können .

Men vi kan bara konstatera att vi är långt ifrån att svara med nödvändig och önskvärd effektivitet på de europeiska medborgarnas förväntningar , vilka - om de vänder sig till oss i ett stort antal , med mycket angelägna ärenden , med ärenden som har att göra med deras grundläggande intressen - vi inte kunnat svara , som jag sa , med önskad effektivitet på dessa framställningar , på dessa ansökningar , på dessa enträgna försök att försvara rättigheter och intressen .

28058683 Zum Schluß bleibt zu sagen , daß das Sicherheitsargument zweifellos alle Mitgliedstaaten in die Verantwortung für die europäischen Bürger nimmt .

Herr ordförande , låt mig som avslutning säga att diskussionen om säkerheten verkligen lägger ett stort ansvar för de europeiska medborgarna på samtliga medlemsstater , men vi hävdar , tillsammans med Soulier , att denna aspekt kan ges en betydligt mer framskjuten plats , även i relationerna med länderna i Central- och Östeuropa och inom Oberoende staters förbund .

28806181 Es bleibt zu hoffen , daß Europa künftig sehr viel effizienter und sensibler handelt und durch ein Programm geeint wird , das hier skizziert wurde und das ich teile .

Vi kan hoppas att Europa i framtiden , förenat i det program som här har beskrivits och som jag stöder , kan agera på ett betydligt effektivare och intelligentare vis .

29331170 Es bleibt zu hoffen , daß der Rat und so manche nationale Regierung , wie zum Beispiel auch die deutsche , dieses Angebot des Parlaments annimmt .

Det är bara att hoppas att rådet och så många nationella regeringar som möjligt som t.ex. även de tyska antar detta erbjudande från parlamentet .

29596988 Es bleibt festzustellen , daß auch ALTENER II Flickwerk bleiben wird , solange der politische Wille fehlt , und daß er fehlt , ist unstrittig !

Det kan också fastslås , att även Altener II kommer att förbli ett lappverk , så länge som den politiska viljan fattas , och att den saknas , är oomtvistligt !

30005363 Es bleibt zu hoffen , daß im Weiteren die Einbindung der Bürger in den Erweiterungsprozeß besser verlaufen wird als im laufenden WWU-Projekt .

Man får hoppas att medborgarnas engagemang för utvidgningsprocessen i fortsättningen handhas bättre än i det pågående EMU-projektet .

30019980 Es bleibt festzustellen , Frau Präsidentin , daß die Länder , die - zumindest in einer ersten Phase - an dieser Politik nicht mitwirken werden , trotzdem deren Folgen zu tragen haben , und daher bedarf es flexibler Lösungen .

Vad man måste notera , fru ordförande , är att de länder som inte deltar , i vilket fall under den första tiden , i denna politik , inte desto mindre påverkas av den . Därav behovet av smidiga lösningar .

30171368 Es bleibt zu hoffen , daß die Kommission das Problem tatsächlich erkannt hat und sehr schnell Schritte unternommen wird , um es zu beseitigen .

Det europeiska samarbetet i fråga om säkerhet verkar absolut nödvändigt för oss - åtminstone på det mellanstatliga planet .

30636156 Es bleibt zu hoffen , daß auch diejenigen , die wegen der Beteiligung am Bürgerkrieg von 1994 angeklagt sind , eine Amnestie erhalten werden , denn dies wäre ein entscheidender Schritt zur nationalen Aussöhnung .

Förhoppningsvis kommer även de som stått anklagade för att ha deltagit i inbördeskriget 1994 att beviljas amnesti , eftersom det är ett viktigt steg mot nationell försoning .

31290689 Es bleibt festzuhalten , und Herr Kinnock , der zuständige Kommissar , hat es gestern nach der Debatte zum moderneren Fahrtschreiber bestätigt :

Det återstår att konstatera följande , och Kinnock , den ansvarige kommissionären , bekräftade det i går efter debatten om den modernare färdskrivaren :

31650594 Es bleibt zu hoffen , daß die Länder , die sich der einheitlichen Währung heute noch nicht anschließen können oder wollen , bald zu uns stoßen , damit die Familie wieder vereint ist .

Det återstår bara att hoppas att de länder som inte har kunnat eller velat anta den gemensamma valutan snart kommer att sälla sig till oss , så att familjen blir samlad .

31950765 Es bleibt zu hoffen , daß dies auch tatsächlich geschieht .

Det är bara att hoppas att det verkligen kommer att ske .

32025284 Es bleibt zu hoffen , daß das mäßige Eingreifen Frankreichs zur Vermeidung einer unverhältnismäßigen militärischen Reaktion auf die irakischen Hinhaltemanöver im Bericht für 1998 aufgenommen wird .

Man kan hoppas att den dämpande åtgärd som Frankrike genomförde för att undvika en oproportionerlig militär reaktion inför de irakiska förhållningarna kommer att tas upp för 1998

32101416 Über die Unfähigkeit der Umzugsdienste möchte ich mich gar nicht weiter verbreiten , aber es bleibt festzustellen , daß in bezug auf die Arbeitsräume in Brüssel immer wieder dieselben Probleme auftreten , so zum Beispiel die diversen Störungen an den Aufzügen , den sanitären Anlagen usw. Diesmal geht es mir doch ein bißchen zu weit.

Jag skall inte uppehålla mig vid graden av inkompetens som präglar flyttjänsterna , men jag konstaterar ändå att vissa problem som har med byggnaderna i Bryssel att göra tenderar att upprepas , exempelvis de olika missförhållandena i hissar , hygienutrymmen , etc . Den här gången går det lite för långt .

32374077 Es bleibt zu hoffen , daß sich diese positiven Ereignisse in Nordirland auch in den nächsten Tagen fortsetzen werden .

Låt oss hoppas att vi under de kommande dagarna inte får uppleva att den positiva stämningen bryter samman i Nordirland .

32704099 Es bleibt zu hoffen , daß einige von ihnen der Versuchung widerstehen werden , der Angelegenheit zu persönlichem Vorteil auszuweichen .

Man kan alltid hoppas att en del av dem kommer att motstå frestelsen att kringgå frågan för personlig vinnings skull .

32849431 Schließlich bleibt zu beanstanden , daß die Beurteilungskompetenz für das Vorliegen eines beherrschenden Einflusses den zuständigen Behörden obliegen soll .

Slutligen vill jag påtala att kompetensen att bedöma om ett bestämmande inflytande föreligger skall åligga ansvariga myndigheter .

33046222 Es bleibt zu hoffen , daß wir künftig unsere Modelle gegenseitig besser wahrnehmen , damit wir die besten Lösungen finden können .

Kvar blir att vi i framtiden närmare tar del av varandras modeller , för att tillgodogöra oss de bästa lösningarna .

33280294 Es bleibt zu hoffen , daß die Gespräche produktiv sind und zumindest zu einer Abfederung der sozialen Auswirkungen der Entlassungen beitragen .

Låt oss hoppas att dessa diskussioner blir produktiva och åtminstone bidrar till att mildra de sociala effekterna av stängningarna .

33369988 Das ist nachhaltige und vorsorgende Haushaltspolitik , und es bleibt zu hoffen , daß es zu diesem Thema bald zu einer Einigung mit dem Rat kommen wird .

Detta är hållbar och förebyggande budgetpolitik , och man kan hoppas att vi tillsammans med rådet snart kan enas i denna fråga .

33988268 Es bleibt zu hoffen , daß dies dem Rat in Wien ebenfalls gelingen wird .

Låt oss hoppas att Europeiska rådet också kan göra detta i Wien .

34173609 Es bleibt zu hoffen , daß sich diese Situation bessert und der Geist von Jacques Delors und von Helmut Kohl auch diese Staats- und Regierungschefs wieder beseelt , denn andernfalls steuern wir einer ganz schönen Katastrophe entgegen .

Vi får verkligen hoppas att det blir bättre i framtiden , och att Jacques Delors och Helmut Kohls anda även skall påverka de här regeringscheferna , annars går vi en ordentlig katastrof till mötes i framtiden .

34173866 Es bleibt zu hoffen , daß die Kommission die in ihrem Dokument vorgeschlagenen Forschungsprojekte zur nuklearen Sicherheit , einschließlich der Entsorgung nuklearer Abfälle , möglichst schnell umsetzt , um sich Klarheit über den tatsächlichen Zustand zu verschaffen und die Probleme so bald wie möglich gemeinsam zu lösen .

Man får hoppas att kommissionen så skyndsamt som möjligt genomför de i dokumentet presenterade forskningsprojekt som rör kärnsäkerhet , inklusive hanteringen av använt kärnbränsle , för att man skall få klarhet i sakernas verkliga tillstånd och att problemen så snart som möjligt skall lösas med hjälp av samarbete .

34273698 Abschließend bleibt zu hoffen , daß es uns gelingt , im kommenden Jahrhundert ein Klima zu schaffen , in dem Rassismus auf keinen fruchtbaren Boden mehr stößt .

Avslutningsvis återstår det att hoppas att vi under det kommande århundradet lyckas skapa ett klimat , där rasismen inte längre finner fotfäste .

34289498 Mit dem neuen Programm spannen wir unser Netz sehr viel weiter , und es bleibt zu hoffen , daß es dadurch nicht zu dünn wird .

Den här gången sprider vi nätet bra mycket vidare , förhoppningsvis inte för tunt .

34376243 Es bleibt zu hoffen , daß für dieses Problem rasch eine Lösung gefunden und die Entwicklung der Staaten im Hinblick auf eine Mitgliedschaft in der EU nicht zurückgeworfen wird .

Det är önskvärt att detta problem får en snabb lösning och att man inte på detta sätt försämrar de baltiska staternas utveckling i fråga om EU-medlemskap .

34931243 Es bleibt zu hoffen , daß der Rat , der als einzige europäische Institution über eine echte demokratische Legitimität verfügt , dem Druck von seiten der Kommission standhalten kann .

Det återstår att hoppas att rådet , som själv förfogar över en riktig demokratisk legitimitet bland de europeiska institutionerna , kommer att kunna stå emot påtryckningarna från kommissionen .

35264113 Es bleibt festzustellen , daß die bis jetzt verausgabten Gelder in keiner Weise den gewünschten Effekt gebracht haben , und es wird dringend Zeit , daß die Kommission davon Kenntnis nimmt und ihre Politik ändert .

Man kan dessutom konstatera att de medel som hittills har utbetalats inte alls har givit den önskade effekten , och det är hög tid att kommissionen tar till sig denna information och ändrar sin politik .

35406385 Es bleibt zu hoffen , daß die von der Kommission Santer eingeleiteten Initiativen es ihren Nachfolgern ermöglichen , mehr Transparenz , mehr Demokratie und mehr Effizienz zu erreichen .

Vi får hoppas att de initiativ som har tagits av Santerkommissionen kommer att göra det möjligt för efterföljaren att vara öppnare , mer demokratisk och effektivare .

35617058 Insgesamt bleibt zu hoffen , daß der Rat der Verkehrsminister zu einer Einigung gelangt , damit die Verkehrssicherheit und die sozialen Standards für die Kraftfahrer gesichert werden und dem Sozialdumping wirksam entgegengewirkt wird , da in diesem Bereich das soziale Europa zu lange hat auf sich warten lassen .

Allmänt sett får man hoppas på att rådet (transport) kommer fram till ett avtal , så att man kan garantera trafiksäkerhet , ett socialt välbefinnande för förarna och

effektivt bekämpa den sociala dumpningen , på ett område som under en alltför lång tid inte har fått ta del av det sociala Europa .

35617415 Diese Richtlinie , die wenigstens seit 1993 überfällig war , ist also jetzt auf ihrem hoffentlich letzten Weg , und es bleibt zu hoffen , daß sie die noch folgenden Beratungen im Ministerrat unverändert übersteht .

Detta direktiv , som borde ha införts redan år 1993 , befinner sig förhoppningsvis nu i sista skedet , och man får hoppas att det håller i de överläggningar som kommer att äga rum i ministerrådet .

35626135 Es bleibt zu hoffen , daß sein Krieg , den Sie ergeben befürworten , nicht durch tragische Verkettungen zum dritten Weltkrieg und zur Auslöschung der Menschheit führt .

Låt oss hoppas att hans krig , som ni tjänstvilligt samtycker till , inte genom en serie tragiska omständigheter leder till ett tredje världskrig och slutet för mänskligheten .

36268156 Es bleibt zu hoffen , daß sie als Vizepräsidentin glaubwürdigere Informationen anbietet als diejenigen , die sie zu ihrer Entlastung durch das Abgeordnetenhaus abgegeben hat , da die Debatte im Plenum desselben erst am kommenden Donnerstag stattfindet .

Vi hoppas att hon som vice ordförande ger en mer trovärdig information än hon gjorde om sitt rättfärdigande inför deputeradeförsamlingen , eftersom debatten i den kammaren inte äger rum förrän på torsdag .

36364297 Es bleibt zu hoffen , daß es gelingt , dieses Treffen möglichst bald nachzuholen .

Det finns skäl att hoppas att det kan ordnas så snart som möjligt .

36713800 Es bleibt zu hoffen , daß sich die Worte von Kommissionsmitglied Reding bewahrheiten und jede Sprache respektiert und gefördert wird , unabhängig von der Zahl der Menschen , die sie sprechen .

Låt oss hoppas att kommissionär Redings ord blir verklighet och att varje språk respekteras och gynnas , oavsett det antal som människor som talar det .

37141316 Es bleibt zu hoffen , daß die künftigen Präsidenschaften diesen Prozeß fortsetzen .

Förhoppningsvis skall sedan de kommande ordförandeländerna fortsätta med detta

37181807 Für das Europäische Parlament sind dies durch die Abstimmung des Rates vollendete Tatsachen , und uns bleibt nur , deutlich zu machen , daß diese Maßnahme unter den übrigen Erzeugern der Mitgliedstaaten ein sehr großes Unbehagen hervorgerufen hat , bleibt zu bemerken , daß der Ausnahmecharakter

dieser Maßnahme nicht in der Verordnung vorgesehen ist , und darauf hinzuweisen , daß auch andere Mitgliedstaaten seinerzeit ungünstige Witterungsbedingungen hatten und dennoch nicht solch ein Geschenk wie Portugal erhielten , nämligh eine Erhöhung der portugiesischen Quote für Konzentrate um 83 468 Tonnen für das Wirtschaftsjahr 1999-2000 , zuzüglich weiterer Vergünstigungen für die Wirtschaftsjahre 2000-2001 , die rückwirkende Erhöhungen der Quote , beispielsweise von 1997 und 1998 , von 83 468 Tonnen als zusätzliche Mengen einschließen .

För Europaparlamentet fullbordas dessa saker genom rådets omröstning och det enda som återstår för oss är att påpeka att denna åtgärd har skapat ett enormt missnöje hos övriga producenter i medlemsstaterna , säga att det exceptionella i denna åtgärd inte föreskrivs i förordningen , och peka på att även de andra medlemsstaterna har haft negativa klimatförutsättningar och trots det har de inte fått det som man nu ger i present till Portugal . En ökning av den portugisiska kvoten tomatkoncentrat med 83 468 ton för regleringsåret 1999-2000, plus andra förmåner för regleringsåret 2000-2001 som innehåller retroaktiva kvotökningar , till exempel de för 1997 och 1998 , på 83 468 ton som extra kvantitet .

697069 Viel bleibt zu tun , und ich fordere hier Rat und Kommission dringend auf , weitere Maßnahmen zu ergreifen und vor allem Anreize zu schaffen für die Erforschung eines Impfstoffes und noch mehr für die Erforschung der Quellen und Ursachen solcher Fischseuchen .

Det återstår mycket att göra , och jag uppmanar här eftertryckligen rådet och kommissionen att tillgripa ytterligare åtgärder och framför allt skapa impulser för forskning kring ett vaccin och i ännu högre utsträckning för undersökning av källorna och orsakerna till sådana fisksjukdomar .

4420705 Viel bleibt zu tun .

Mycket återstår att göra .

4594464 Solche Maßnahmen sind wichtig , wenn der Verkehrssektor umfassend in den Erweiterungsprozess einbezogen werden soll , der , das bleibt zu hoffen , mit der Einführung umweltverträglicher Politiken verbunden wird .

Sådana åtgärder är avgörande om transportfrågorna skall tas full hänsyn till i den utvidgningsprocess som , får man hoppas , skall leda till miljömässigt hållbara principer .

11859778 Wenn diese Gefahr für die Menschen in Randgebieten , behinderte Menschen usw. besteht , was bleibt zu den Massen von Arbeitslosen und Unterbeschäftigten oder den noch größeren Massen der Schlechtbezahlten zu sagen

Om det finns sådana risker för avlägsna områden , för personer med särskilda behov osv . , vad skall vi då säga om skaran av arbetslösa , den stora skaran av undersysselsatta och den ännu större skaran av lågavlönade ?

16108397 Die Umsetzung und die Erfahrung werden zweifellos Probleme und Fehler offenbaren , und ich bin sicher , dass wir in ein paar Jahren eine neue Richtlinie benötigen werden , die , so bleibt zu hoffen , einen weiteren Schritt im Hinblick auf die Beseitigung der nationalen Hindernisse und die Schaffung eines tatsächlichen , für die Entwicklung der europäischen Wirtschaft notwendigen paneuropäischen Kapitalmarktes darstellen wird .

Genomförandet och erfarenheterna kommer säkerligen att bringa problem och tillkortakommanden i dagen , och om några år är jag säker på att vi kommer att behöva ett nytt direktiv , som man hoppas blir ytterligare ett steg i riktning mot att bekämpa nationella gränser och skapa en verkligt alleuropeisk kapitalmarknad , vilket behövs för att utveckla den europeiska ekonomin .

18739220 Wer , wenn überhaupt , behält auf Ministerebene den Überblick über ihre koordinierten geheimen Aktivitäten , die , so bleibt zu hoffen , zum Nutzen der Bürger Europas ausgeführt werden ?

Vem i så fall , om nu någon , håller ett övergripande ministeröga på deras hemliga samordnade verksamhet som , får vi hoppas , genomförs på ett sätt som är till nytta för de europeiska medborgarna ?

23009901 Das bleibt abzuwarten .

Det återstår att se .

24015794 Es bleibt zu hoffen , dass diese Erklärung auch in die Tat umgesetzt wird .

Vi får hoppas att detta uttalande även kommer att omsättas i handling .

29642906 Fünf Jahre nach Rio bleibt festzustellen : Viele Reden , viel Getöse - leider auch gerade hier hinter mir - , aber absolut nichts erreicht !

Fem år efter Rio kan vi konstatera att det varit mycket prat och orerande - tyvärr också just här bakom mig - men absolut inga resultat !

31058609 Wir hoffen , daß wir dieses Jahr , in jedem Fall aber nach den Wahlen in der Slowakei , einen Fortschritt in diesem Land sehen werden , aber das bleibt abzuwarten .

Vi hoppas att vi detta år , i varje fall efter valet i Slovakien , kommer att kunna bevittna framgång i detta land , men vi måste avvakta på den punkten .

31299704 Das bleibt zu hoffen .

Jag hoppas det .

31453204 Gerade nach Ihrem Bericht bleibt festzustellen : Waren , Dienstleistungen und Kapital können Sie in der Europäischen Union zu jeder Tages- und Nachtzeit hinbringen , wohin Sie wollen .

Efter ert betänkande kan vi fortfarande fastställa följande : Varor , tjänster och kapital kan ni dag och natt flytta runt hur ni vill inom Europeiska unionen .

34074732 Vieles bleibt zu tun .

Mycket återstår att uträtta .

34475060 Das bleibt abzuwarten , aber Meinung des Rates war , daß wir auf der einen Seite die klare Abgrenzung dessen , was ökologisch ist , oder dessen , was konventionell ist , brauchen , die Sie angemahnt haben .

Det återstår att se , men det var rådets mening att vi å ena sidan behöver den av er påbjudna klara avgränsningen av vad som är ekologiskt , och vad som är konventionellt .

1195071 Wir tun eine ganze Menge , und nun bleibt abzuwarten , inwiefern die G7 , die die HIPC-II-Initiative im vergangenen Jahr in Köln ins Leben gerufen haben , ihrer Rolle nicht nur als Geldgeber , sondern auch der weit eingegrenzteren Rolle als Gläubiger gerecht werden können .

Vi gör en hel del och problemet nu är till vilken utsträckning G7-länderna - som startade HIPC II initiativet i Köln förra året - kommer att kunna ge resultat , inte bara som givare utan i sin mer begränsade roll som kreditgivare .

2779883 Herr Präsident , die EntschlieÙung ist anerkennenswert , doch bleibt abzuwarten , ob sie später von denjenigen , die dazu verpflichtet sind , auch wirklich befolgt wird ; sie ist anerkennenswert , auch wenn sie einige Lücken aufweist : So wird zum Beispiel eine institutionalisierte Form des Rassismus , nämlich die Negierung des Selbstbestimmungsrechts der Völker , verschwiegen .

Betänkandet är berömvärt , men sen gäller det att det verkligen följs av dem som har det yttersta ansvaret ; det är som sagt berömvärt , även om där finns luckor . Till exempel nämns det ingenting om det som skulle kunna kallas ett slags institutionell rasism , dvs. förnekandet av folkens rätt till självbestämmande .

2982823 Ob der Herr Abgeordnete in diesem Falle die Amtszeit von Herrn Milosevic zurücksehen wird , bleibt abzuwarten .

Om den ärade ledamoten , när det sker , kommer att se tillbaka nostalgiskt till Milosevic-tiden får vi se .

3204549 Letztlich bleibt abzuwarten , wie die Unabhängigkeit und Transparenz der Lebensmittelbehörde mit ihrem nicht definierten Finanzrahmen , mit ihrer Unterordnung unter die Kommission einerseits und ihrer selbständigen und proaktiven Rolle sowie der Zusammensetzung ihres Verwaltungsrates andererseits in Einklang zu bringen sind .

Slutligen kommer det att bli viktigt att se hur dess självständighet och öppenhet kan förenas med obeslutsamheten om vilka resurser den skall tilldelas för närvarande , med dess underordnade ställning gentemot kommissionen å ena sidan och med dess makt att ta självständiga initiativ liksom sammansättningen av dess styrelse å den andra .

4215759 Es bleibt abzuwarten , was passiert , wenn es wirklich darauf ankommt , wenn es um die Abstimmung geht .

Parlamentet har vant oss vid mycket muskelbygge , vi får se vad som kommer att hända när det går in i ringen , när det skall rösta .

4338585 Es bleibt abzuwarten , ob die neue USA-Regierung international isolationistischer als ihre Vorgängerin sein wird .

1Det återstår ännu att se om den nya nordamerikanska administrationen kommer att vara mindre internationellt verksam än sin föregångare .1

4844311 Diese Herausforderung war nicht leicht zu bewältigen , aber wir hoffen , dass das Erreichte auch in der Praxis bewahrt wird , denn jetzt bleibt abzuwarten , wie sich die Sache in der Praxis entwickelt .

Det var i det närmaste omöjligt , det var inte lätt , men vi hoppas att detta tillfredsställande resultat kommer att stå sig i praktiken , eftersom vi nu måste se hur detta kommer att utvecklas i praktiken .

5151806 Es bleibt abzuwarten , inwieweit im Jahre 2003 diesem ehrgeizigen Vorhaben entsprochen sein wird .

Det återstår att se hur kommissionen kan leva upp till dessa allvarliga föresatser fram till år 2003 .2

5667045 Inwieweit die Umweltminister in einer Woche zu einem gemeinsamen Standpunkt kommen , bleibt abzuwarten .

Hur långt miljöministrarna kommer om en vecka i uppbyggandet av en gemensam standpunkt , återstår att se .

6519474 Wir unterstützen und akzeptieren diesen Punkt und sind bereit , ihn mit den anderen Institutionen zu beraten , aber es bleibt abzuwarten , ob diese dem Vorschlag von Herrn Söderman , den wir natürlich teilen , auch zustimmen .

Vi stöder detta , vi godtar det och vi är beredda att diskutera den här frågan med de andra institutionerna , men vi måste se om de är överens om att godta Södermans förslag , vilket vi naturligtvis stöder .

6852128 Es bleibt abzuwarten , ob das einheitliche Modell für die Zinssätze in allen Ländern der Union funktionieren wird , insbesondere in Ländern wie Irland .

Det återstår att se om modellen med en enhetlig räntesats kommer att fungera i alla unionens länder , särskilt i länder som Irland .

8325677 Ob Rio jedoch von Bedeutung sein wird oder nicht und ob konkrete Ergebnisse erzielt werden können , bleibt abzuwarten .

Huruvida detta toppmöte betyder någonting och om det ger några konkreta resultat , återstår att se .

9900217 Ob die SEAFO den hohen Erwartungen und ehrgeizigen Zielen gerecht wird , bleibt abzuwarten .

Om SEAFO kommer att uppfylla de höga förväntningarna och de ambitiösa målen eller inte återstår att se .

10339246 Ob meine Enkel in zwanzig Jahren die Dinge genau so sehen werden , bleibt abzuwarten .

Om mina barnbarn kommer att tycka samma sak om tjugo år återstår att se .

10458361 Es bleibt abzuwarten , ob die derzeitige Struktur der vier Pfeiler , auf der die Entwicklungsstrategie beruht , nach wie vor erforderlich ist , um diese Prioritäten widerzuspiegeln , oder ob andere Unterteilungen zu ihrer besseren Nachvollziehbarkeit beitragen könnten .

Det kvarstår att se om den nuvarande strukturen med fyra pelare , inom vilken vi har utformat utvecklingsstrategin , fortfarande behövs för att spegla dessa prioriteringar , eller om andra grupperingar skulle kunna förbättra dess synlighet .

10494165 Es bleibt abzuwarten , ob der vollmundige Text auch das hält , was er verspricht .

Det återstår att se om den anspråksfulla texten också håller vad den lovar .

10932043 Es bleibt abzuwarten , in welchem Maße dauerhafte politische Veränderungen vorgenommen werden , die die Demokratie in diesem Land festigen und zur Erfüllung der Kopenhagener Kriterien beitragen .

Det återstår att se i vilken mån man kommer att fullfölja de mer bestående politiska förändringarna för att befästa demokratin i landet och för att uppnå Köpenhamnskriterierna .

11707234 Dann bleibt zu entscheiden , ob es 2009 schwefelfreie Dieselkraftstoffe geben wird .

Då skall man besluta om det svavelfria bränslet genomförs 2009 .

12881087 (EN) Herr Präsident , es bleibt abzuwarten , wie ernst die zunehmende Bedrohung durch das Schwere Akute Atemwegssyndrom SARS noch wird , aber Taiwan hat bereits gezeigt , dass es willens ist , in uneingeschränkter Zusammenarbeit mit der WHO unverzüglich auf das Ausbrechen der Krankheit zu reagieren .

Herr talman ! Det återstår att se hur allvarligt det växande hotet från denna svåra akuta respiratoriska sjukdom kommer att bli , men Taiwan har redan visat vilja att agera skyndsamt mot utbrottet , i fullt samarbete med Världshälsoorganisationen .

12892889 Nun bleibt abzuwarten , wie hoch die mit der Erweiterung , der Gebäudepolitik usw. in Zusammenhang stehenden Ausgaben tatsächlich werden .

Nu återstår det för oss att se hur stora kostnaderna faktiskt blir både vad gäller utvidgningen , byggnadspolitiken m.m.

14527917 Wie Kommission und Rat auf das Ergebnis der heutigen Abstimmung reagieren werden , bleibt abzuwarten .

Det återstår att se vilka följderna av dagens omröstning kommer att bli i kommissionen och rådet .

15108352 Betrachtet man die häufig durch interne Unruhen und Kriege gekennzeichnete Situation in diesen Küstenregionen , so bleibt abzuwarten , inwieweit wir , sobald sich die Situation entspannt hat , die Fischereipolitik gleichfalls zur Verbesserung der Lage im Lande selbst nutzen können .

Om man beaktar situationen för de kustrensor med mycket inre oro och krig återstår det att se i vilken utsträckning vi också kan använda fiskeripolitiken för att förbättra situationen i själva landet när situationen väl har förbättrats .

15286778 Es bleibt abzuwarten , ob dies während unseres Ratsvorsitzes möglich sein wird .

Det återstår att se om detta kommer att bli möjligt under vårt ordförandeskap .

16770692 Wie ernst man es mit dem Ernten in Europa meint , bleibt abzuwarten .

Det återstår att se exakt hur allvarliga följderna av detta blir i EU .

16861102 Es bleibt abzuwarten , ob Sie sie verdienen oder sie erhalten .

Återstår att se om ni förtjänar den eller om ni kommer att få den .

17292470 Trozdem bleibt abzuwarten , ob die Wahlen von den internationalen Beobachtern , unseren eigenen und denen der OSZE , voll anerkannt werden .

Trots detta återstår det att se om valet godkänns av de internationella valobservatörerna , både våra egna och delegationen av observatörer från OSSE .

17519086 Jetzt bleibt abzuwarten , ob sie auch auf uns stolz sein werden , weil wir bis zum Ende unnachgiebig geblieben sind .

Nu återstår att se om de i sin tur kommer att vara stolta över att vi stått fast vid vår ståndpunkt ända till slutet .

17799718 Das hat natürlich auch das vorangegangene Parlament festgestellt , und es bleibt zu fragen , warum die Kommission nicht zum Rat ging und auf der Respektierung dieser Bedingungen bestand .

Detta fastslog självfallet även det förra parlamentet och frågan måste ställas varför kommissionen inte gick till rådet och krävde att dessa villkor följdes .

17819369 Es bleibt abzuwarten , ob das zu einer echten Einbindung jener Prinzipien und Richtlinien in das Wahlgesetz des Landes führen wird , die die Entwicklungsgemeinschaft des Südlichen Afrika im vergangenen August in Mauritius einstimmig beschlossen hat und die demokratischen Wahlen eigen sein sollen .

Det återstår att se om detta kommer att leda till ett verkligt införlivande i den nationella lagstiftningen av Södra Afrikas utvecklingsgemenskaps (SADC) principer och riktlinjer för demokratiska val , som antogs enhälligt vid SADC : s toppmöte i Mauritius i augusti .

18048387 Frau Fischer Boel kennt die für das Parlament wichtigen Punkte wohl sehr genau und es bleibt abzuwarten , inwieweit unsere Anliegen bereits in den Vorschlägen Berücksichtigung finden .

Kommissionsledamot Mariann Fischer Boel är förvisso väl bekant med vilka frågor vi bryr oss om i parlamentet , och det återstår att se i vilken utsträckning hennes förslag tar fasta på dem .

18294415 Es bleibt abzuwarten , wie groß die Wirksamkeit dieser Maßnahmen sein wird .

Det återstår att se hur effektiva dessa åtgärder blir .

19413430 Trotz dieser Schritte und der unbestrittenen Qualität unserer Arbeit bleibt abzuwarten , Herr Kommissar , ob diese Abhilfemaßnahmen rechtzeitig getroffen wurden und ob sie ausreichen .

Trots dessa åtgärder och ert arbetes obestridliga kvalitet , herr kommissionsledamot , återstår det att se om dessa botemedel har tagits fram i tid och om de kommer att vara tillräckliga .

20363114 Es wird immer offenkundiger , dass mit dem Staatsstreich vom 1. Februar Geister gerufen wurden , die man nun nicht mehr los wird : Auf die nepalesische Gesellschaft prasseln jetzt von allen Seiten Forderungen nach einem republikanischen Staat und einer reinen Demokratie ein , und es bleibt abzuwarten , ob die viel beschworenen zwei Säulen bestehend aus der konstitutionellen Monarchie und der Mehrparteiendemokratie den einzigen gangbaren Weg in Nepals Zukunft darstellen .

Det blir alltmer uppenbart att kuppen den 1 februari har släppt ut många andar ur flaskan : krav på republik och full demokrati genomsyrar nu det nepalesiska samhället från alla sidor och det återstår att se huruvida den brett förespråkade ? tvåpartilösningen ? med konstitutionell monarki och flerpartidemokrati är det enda hållbara alternativet för Nepals framtid .

20386040 Es bleibt abzuwarten , wie der Iran reagiert .

Det återstår att se hur Iran kommer att reagera .

20857150 Zur Frage der Folter und den jüngsten Ereignissen bleibt abzuwarten , ob alle Beschuldigungen wahr sind .

När det gäller tortyr och de nyligen inträffade händelserna måste vi undersöka om alla anklagelser är sanna .

21704183 Ob sich die sozialen Interessen der betroffenen Fahrer aufgrund der vorliegenden Einigung tatsächlich verbessern werden , bleibt abzuwarten .

Det återstår att se om de berörda förarnas sociala ställning verkliga förbättras av överenskommelsen .

23091314 Es bleibt abzuwarten , ob das Siebte Rahmenprogramm diesen Herausforderungen gerecht wird .

Det återstår att se om det sjunde ramprogrammet kommer att motsvara dessa utmaningar .

23499081 Es bleibt abzuwarten , ob diese vorläufige Vereinbarung für eine Regierung der nationalen Einheit eine Führung hervorbringen wird , die ihre Verantwortung besser wahrnehmen kann .

Det återstår att se om detta trevande avtal för en regering av nationell enighet kommer att forma ett ledarskap som är bättre rustat för att ta sitt ansvar .

237321 Deshalb haben wir ein Vertragsverletzungsverfahren eingeleitet , und es bleibt abzuwarten , ob die maltesischen Behörden sich an die Vorschriften halten und die Jagd während des Frühjahrs verbieten werden .

Vi har således inlett överträdelseförfaranden , och vi får se huruvida de maltesiska myndigheterna kommer att foga sig och förbjuda jakt under våren .

23825156 Es bleibt abzuwarten , wie wir in einer Situation , wie sie von dem Fragesteller angesprochen wurde , reagieren werden .

Det återstår att se vad reaktionerna skulle bli i en situation som den som ledamoten beskriver .

24000136 Wie sich die vorgeschlagenen Maßnahmen bewähren werden , das bleibt abzuwarten .

Vilket resultat de föreslagna åtgärderna får återstår att se .

24000428 Es bleibt abzuwarten , ob das Verfahren demnächst neu aufgerollt oder andere Maßnahmen ergriffen werden sollten .

Det återstår att se om nästa steg är att återuppta förfarandet eller om andra åtgärder ska vidtas .

24106308 Es bleibt abzuwarten , ob dessen mittel- und langfristige Maßnahmen sich als besser erweisen .

Det återstår att se om dess medel- och långsiktiga åtgärder kommer att vara bättre .

27434930 Es bleibt abzuwarten , zu welchen Schlüssen man dort gelangt .

Fru Crawley , jag är absolut övertygad om att presidiet , liksom de politiska gruppernas ordförandekonferens under eftermiddagen kommer att behandla den situation som uppstod igår och vi får se vilka slutsatser de kommer att dra .

29533692 Wie das im einzelnen von den Regierungschefs entschieden wird , bleibt abzuwarten .

Hur detta i detalj kommer att avgöras av regeringscheferna återstår att se .

30452125 Ihre Ausführungen , Herr Cook , haben bei mir denselben Eindruck hinterlassen , wie manche Kompositionen von Sir Edward Elgar : sie sind gefällig , elegant und leicht zu trällern , aber es bleibt abzuwarten , ob etwas dahintersteckt .

Ert anförande , herr Cook , gav mig samma känsla som vissa av Edward Elgars kompositioner : de verkar behagliga att lyssna på , de är eleganta och man nynnär dem med lätthet , men vi måste se vad som finns bakom .

30912688 Es bleibt abzuwarten , welche Maßnahmen die regionalen Behörden ergreifen werden , um diese Situation zu verändern , um das Beihilfesystem transparenter zu machen und um sicherzustellen , daß die Mittel denen zugute kommen , für die sie vorgesehen sind .

Vi väntar på åtgärderna som dessa regionala myndigheterna kommer att införa för att förändra denna situation , samt det öppna och kontrollerbara stödsystemet , till en fullständig påverkan av medlen till de mottagare för vilka det idealiserats .

31825271 Hier bleibt herauszufinden , ob die Kommission alle Aktionen vorgesehen hat , die für die Einhaltung der Entschlüssen des Parlaments zu den MED-Programmen erforderlich sind .

Här handlar det om att få reda på om kommissionen har förutsett alla åtgärder som är nödvändiga för att följa parlamentets resolutioner om Med-programmen .

32139796 Welche Auswirkungen die Preissenkung auf die Verbraucher hat bleibt abzuwarten .

Vilka effekter prissänkningen kommer att få på konsumenterna är något vi fortfarande får se .

32145179 Es bleibt festzulegen , wie die ländlichen Gebiete , die industriellen Gebiete mit rückläufiger Entwicklung , die städtischen Gebiete und die von der Fischerei abhängigen Gebiete angemessen und unter Anwendung des Subsidiaritätsprinzips in das große Ziel 2 aufgenommen werden können .

Jag ser positivt på den förenkling man vill göra i strukturfonderna , med ett stort mål 2 , där man måste studera hur närvaron av landsbygdsområden , industriregioner på tillbakagång , stadsområden och fiskeområden skall inkluderas på lämpligt sätt , alltihop genom en god tillämpning av subsidiariteten .

33021578 Ob wir mit dem letzten mehrjährigen Ausrichtungsprogramm MAP IV für die Zeit von 1997 bis 2001 dieses Problem endgültig gelöst haben , bleibt abzuwarten .

Huruvida vi slutgiltigt har löst detta problem med hjälp av det senaste fleråriga inriktningsprogrammet MAGP IV för tiden från 1997-2001 ,33 återstår att se .

33461264 Es bleibt abzuwarten , ob Präsident Milosevic derselben Meinung ist .

Fråga är bara om detta även gäller president Milosevic . Det återstår att se .

33722086 Noch bleibt abzuwarten , wie es denn funktioniert und ob sich die Vertreter von UEAPME akzeptiert sehen .

Det återstår att se vad som sker och om företrädarna från UEAPME kommer att känna sig accepterade .

33860800 Dennoch bleibt festzulegen , wie wir das praktisch tun werden .

Vi har fortfarande att fastställa hur vi skall genomföra detta .

33896779 Es bleibt abzuwarten , ob vor dem Inkrafttreten des Vertrags von Amsterdam große Fortschritte erzielt werden können .

Frågan är om det kan göras några stora framsteg innan Amsterdamfördraget trätt i kraft .

33971680 Aber auch hier bleibt abzuwarten , ob die neue Regierung diesen Prozeß fortsetzen kann .

Men , återigen , vi måste avvakta och se om den nya regeringen kan upprätthålla dessa framsteg .

36632765 Es bleibt abzuwarten , ob das " One-size-fits-all " Modell der Zinssätze in Ländern wie Irland funktionieren wird , ohne große Steuererhöhungen nach sich zu ziehen und der Popularität des Europrojekts zu schaden .

36Det återstår att se om " en-storlek-passar-alla " -modellen för räntenivåerna kommer att fungera i länder som Irland , utan att orsaka stora skattehöjningar och skada europrojektets popularitet .

36663002 Und wie der Rat nun genau gedenkt , die Rechte von Drittstaatsangehörigen zu stärken , bleibt abzuwarten .

Hur rådet exakt föreställer sig att rättigheterna för personer från tredje land skall se ut får vi vänta på .

36769682 Es bleibt abzuwarten , ob dieser rasch eingeführt werden kann ; denn wenn es im Gesundheitsbereich auch kein Nullrisiko gibt , so ist es doch unsere Pflicht , alles daranzusetzen , um unseren Mitbürgern zu versichern , daß alles unternommen worden ist , um Irrtümer und insbesondere Irrtümer im Lebensmittelbereich auszuschalten .

Vi får se om det går att snabbt införa det , eftersom vi är förpliktade , även om det inte finns någon nollrisk i fråga om folkhälsa , att göra allt för att försäkra våra medborgare om att allt har gjorts för att undvika misstag , i synnerhet livsmedelsmisstag .yes

36966053 Es bleibt abzuwarten , wie die Behandlung der Angelegenheit in Genf vorankommt und welcher Beschluß in Seattle gefaßt wird oder auch nicht .

Det återstår att se hur behandlingen av frågan i Genève fortskrider och vad för slags beslut , eller över huvud taget ett beslut , man har att vänta från Seattle .no

2982823 Ob der Herr Abgeordnete in diesem Falle die Amtszeit von Herrn Milosevic zurücksehen wird , bleibt abzuwarten .

Om den ärade ledamoten , när det sker , kommer att se tillbaka nostalgiskt till Milosevic-tiden får vi se .

32139796 Welche Auswirkungen die Preissenkung auf die Verbraucher hat bleibt abzuwarten .

Vilka effekter prissänkningen kommer att få på konsumenterna är något vi fortfarande får se .

36663002 Und wie der Rat nun genau gedenkt , die Rechte von Drittstaatsangehörigen zu stärken , bleibt abzuwarten .

Hur rådet exakt föreställer sig att rättigheterna för personer från tredje land skall se ut får vi vänta på .